

Az utolsó rablólovag

Az mondják, a világ egyik legpuritánabb életet élő embere volt. Visszavonultan élt, szerette a magányt és ritkán látták mosolyogni. Szinte csikorogtak az arcizmai, mikor úgy hozta a pillanatnyi szituáció, hogy mosolyognia kellett... Szegény, mennyire félhett, amikor a rideg szenvtelenség jeges árca alá temette a benne élő embert!

De ára van minden bűnnek. Kreuger Ivar, — mert hiszen róla kell újra beszélni, — tizenhét évig csalta az egész világot. Európa gyufakirálya, ipari korporációi, trösztjei és holdingjai közepe, sehohsem érezhette biztonságban magát, mert az ő feje felett is ugyanaz a vézget lebegett láthatatlanul, mint a legjelentéktelenebb sikkasztó és okmányhamisító könyvelőcske felett: a teleplezés órája. Ezért kellett annyi ipari vállalatot létesítenie, ezért kellett annyit utaznia az öreg földgolyóbison keresztül és kasul, körülveve titkárjai és altitkárjai restorseregétől, — nehogy rátalálhasson egyszer, valahol, az a bizonyos óra. Korunk egyik legnagyobb szabású ipari self-made-manje ezért óvakodott a nőktől is. Mert annyit megtanult már a történelemből, hogy a világ legnagyobb árulásait a nők követték el. A földkerekség minden metropolisában tartott egy-egy szeretőt, de félelme még öléseit is hideggé tette. A legendás Ivar Kreuger társalanabb volt, mint a legtávolabbi óceánsziget hajótöröttje, s az élet fehértajtékú felszínén uszva, előre látta annál irtózatóbb zuhanását az első váratlan szirt, az első észre nem vett zátonycsucs után... A félelem nagy hajszája ütötte az emberélet közösségének egyre szélesebb mezőjé felé, de az első ijedség — tizenhét évi rettegés után! — mégis kezébe nyomta a fegyvert, amelyet ki tudta mióta őrzött végső megoldásra írásztala fiókjaiban...?

Romantikus modern regényt lehetne írni életéről. Az ipari rablólovag, aki svéd lovagvárának tornyában vértjei edzése és hősi kardja forgatása helyett, idegen államok értékpapírjainak hamisításával foglalkozott. Az a pár hamis aláírás, amelyet huszonkilencmillió fontsterling értékű olasz állampapíron eddig felfedeztek, több hatalmat és vagyont biztosított számára, mint bármily más rablókaland. Az ő pénze állította szembe Hindenburggal a német politikában kalandozó osztrák mázolóségedet, a horogkeresztes Adolft és az országból menekülő Bourbon Alfonzót, Toledo herceget is csak így vehette anyagi oltalmába. Spanyol monarchista, német nemzetiszocialista és svéd kommunista tömegeket mozzatott titkon az a mágikus hatalom, amelynek erkölcsi alapja ott készült a lovagvár magányos toronyszobájában. Egy-egy tollvonással népek sorsát intézte ő is, — míg vége nem lett a komédiának.

Csaló volt? Kétségtelen. A világ legprimitívebb eszközökkel dolgozó szélhámosa volt, akit éppen primitív szédelgése őrzött meg a teleplezéstől. Ki gondolta volna, hogy már a Kreuger is?! E szívós energiájú svéd mérnök tevékenységének gigantikus méretekre épített Potemkin-falai kevés erőfeszítést igényeltek tőle, hogy elrejtse közöttük egyszerű csalásait. Ha akkor, Párisban, nem ijed meg és nem nyúl a revolverhez, még ma is hatalmas csucsán állhatna, talán. De a világkrízis közepette, tizenhét évi rettegés után az ő skandináv idegei is felmondták a szolgálatot és éppolyan szimpla közönségességgel végzett karrierjével, mint amilyen primitív csalással lovagvárának toronyszobájában egyszer hozzáfogott.

Halála kétszer rázta meg azt a nemzetközi világot, amelyet érdekszálaival keresztül-kasul szőtt át. Egyszer akkor, amidőn öngyilkossá-

Május tizedikére átszervezik a kormányt

Hat miniszter kiválik a kormányból --- Vagyonrevízió helyett helyi érdekű vasutvonalról tárgyalnak a parlamentben --- A külföldi fizetések fedezete hónapokra előre biztosítva van

Titkos megegyezés Cuza és Hitler között

Bucurestiből jelentik: A Kamara délelőtti ülésén a ploesti—targovistei vasutvonalról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. *Trancu-Iasi* és *Ionescu* kifogásolták, hogy ezt a javaslatot meglepetésszerűen helyezték a Kamara elé. *Alexe* lupista az ellen tiltakozik, hogy a tisztviselők vagyoni revíziójáról szóló törvény helyett ilyen törvényeket terjesztenek be, amelyek az állam pénzt pocsékolják. Kifogásolja, hogy nincsen mellékelve az építkezéssel szembeni szerződés. *Busila* mérnök kijelenti, hogy az ilyen szerződéseket nem szokták nyilvánosság elé vinni. Kéri a törvény megszavazását az ipar és kereskedelem érdekében. *Perianu* kormánypárti szerint a kérdéses területen nagy erdőségek várnak kitermelésre és megállapítja, hogy a javaslat megszavazása feltétlenül szükséges.

Vita egy vasutvonal körül

Calinescu nemzeti-parasztpárti: Miért nem terjesztik a vasuti hálózatot a többi megyékre?

Perianu válaszol: akar, de **Munteanu Ramnic** államtitkár leint.

Mihalache: Miért szól közbe államtitkár ur? Ez nekem nagyon gyanus!

Munteanu Ramnic: Beszéljen velem illedelmesen!

Calinescu: Ugy látszik magának lesz a legnagyobb haszna ebből az üzletből!

Mihalache: Az államtitkár ur eljárása gyanus! Megakadályozza törvény nyugodt tárgyalását!

Calinescu: Távozzék az államtitkár ur és jöjjön helyette egy felelős miniszter!

Mihalache: Kérdem a közlekedésügyi miniszter urat, azonosítja-e magát ezzel a javaslattal, amely óriási terhet ró az államra?

Valcovici közlekedésügyi miniszter: Nem az én részortomhoz tartozik ez a javaslat, ha-

Cuza a nemzeti-szocialista párt megalakítására készül

A *Tara Noastra* nagy cikket ír arról, hogy *Cuza* és *Hitler* között titkos megegyezés van, amelybe a szászok is bekapcsolódtak *Fabritius* révén. A lap szerint *Hitler*ék nagyszabent delegátusa és *Motz* diákvezér között indultak meg a tárgyalások és az ő kívánságára hozták létre *Cuza* és a szászok között a megegyezést. A cikk beszámol arról, hogy *Cuza*, miután *Hitler* biztosította Románia területi integritását, a békeszerződések további revíziója mellett kötötte le magát. Temesvárott tovább folytatták a tárgyalásokat *Cuza*ék és itt *Cloaru*, valamint egy osztrák megbízott is résztvettek a tárgyalásokon. A lap azt is tudni véli, hogy *Cuza* állandó levelezésben áll *Hitler*rel és ennek bajtársaival és megállapodott abban is, hogy Romániában nemzeti szocialista pártot létesít.

ga történt, másodsor pedig most, amikor csalásai napvilágra jutottak. Az előbbi megrázkódtatás csupán a *Kreuger & Toll*-vállalatok papírjainak árfolyamát törte le. Az utóbbi azonban mélyebb és szerencsétlenebb hatása,

nem a pénzügyminiszter uréba. Egyébként a legfőbb műszaki tanács jó véleményt adott róla.

Mihalache: Még nem fordult elő, hogy ilyen törvényjavaslatot terjesszenek be a szakminiszter tudta nélkül. Ez csak ebben a kormányban történhet meg!

Munteanu Ramnic: Az önök politikája miatt jutottunk ide!

Argetoianu bejelentése

A Kamara délutáni ülésén kisebb jelentőségű javaslatok után *Argetoianu* szólalt fel és kijelentette, hogy azok a hírek, amelyek Románia külföldi tartozásaival kapcsolatban elterjedtek, teljesen tévesek. Az esedékességek kifizetésére szükséges fedezetek hónapokra előre készen állnak. Ezután a Iasi-i egyházi alap ügyét tárgyalták. Ez az alap óriási vagyon felett rendelkezik. *Cuza* ismertette az alapítvány hivatását és kifogásolta, hogy a kormányok nem vigyáznak arra, hogy az alapítványt megfelelően használják fel. Különösen a liberálisok működését kifogásolta etekintetben. Majd kéri, hogy zsidókat ne vegyenek fel az alapítvány kórházába.

Lupu dr. tiltakozik ez ellen. Beteg és beteg között nem lehet különbséget tenni!

Cuza: Előbb keresztény betegeket vegyennek fel és zsidót csak akkor, ha hely van.

Trancu-Iasi megállapítja, hogy *Cuza* halad elismeri, hogy zsidó is lehet beteg és szüksége van orvosi kezelésre. Csak így tovább!

Az elnök megállapítja, hogy a domotvital petróleum-telep átadásáról szóló javaslat megszavazása szerepel a hivatalos feljegyzésekben, holott ez a javaslat még nem is volt a Kamara előtt és csak a nagy sietségben kerülhetett a jegyzőkönyvek közé. A hibát a Kamara korrigálta és ezzel az ülés véget ért.

Parlamenti körökben ismét a kormány átalakulásáról beszélnek. Ezek szerint rövidesen *Ghica* külügyminiszter, *Vasilescu-Carpen* kereskedelmi miniszter, *Ionescu-Sisesti* földmívelésügyi miniszter, *Valcovici* közlekedésügyi miniszter, *Cantacuzino* egészségügyi miniszter és *Cristi* besszarabiai államtitkár távozik a kormányból. Állítólag május 10-ikére történik meg a kormány átszervezése. Az új miniszterek személyéről még csak kombinációk sincsenek. A kormánykörök cáfolják ezeket a híreszteléseket és azt mondják, hogy *Gogáék* terjesztik ezeket, mert ők szeretnék az említett miniszterek helyébe ülni. Kormánykörökben biznak abban, hogy *Argetoianu* külföldi utja sikerrel jár és akkor a kormány segítség nélkül tud tovább kormányozni.

mert megingatta a tömegek bizalmát. Nagynagy szélhámosnak kell majd jönnie, vagy nagy-nagy lángésznek, hogy az emberek újra hinni kezdjenek a meteorként felragvó filáncsenik megdönthetetlen hatalmában.

Titulescu és Litvinov összecsapása

Gróf Apponyi
Albert szerint
Magyarország

a leszerelési konferencián

rá van utalva, hogy az ifjusági alakulatok kebelében fejlessze a fegyelem erejét — A leszerelés feltételei — Minden állam saját szempontjából értelmezi a leszerelés feltételeit

Gentből jelentik: Gróf Apponyi Albert, magyar fődelegátus a leszerelési konferencia albizottságában felemelő beszédben domborította ki a lelkek békéjének fontosságát. Majd szembeszállt azzal az angol javaslattal, amely eltiltja az ifjusági szervezetek keretén belül a katonai jellegű gyakorlatokat. Megállapította, hogy amikor Magyarország meg van fosztva az általános védkötelezettségtől, akkor rá van utalva, hogy az ifjusági alakulatok kebelében fejlessze a fegyelem erejét.

A leszerelési főbizottság mai ülésén elfogadták a szövegező bizottságnak azt a javaslatát, amely a lefegyverezés szakaszonkénti

véghezvitelét ajánlja. Titulescu a határozatot csak azzal a feltétellel volt hajlandó elfogadni, ha a lefegyverezés a népszövetségi szabályok nyolcadik cikkelyének figyelembe vételével, a nemzetek biztonságának, földrajzi helyzetének és a szomszédokhoz való viszonyának mérlegelésével történik meg. Jugoszlávia és Perzsa delegátusai csatlakoztak Titulescu véleményéhez, Litvinov azonban hevesen ellenezte. Henderson elnök végül is úgy vetett véget a vitának, hogy szavazásra tette fel a kérdést. A delegátusok megszavazták, Titulescu és Litvinov egyszerre ugrottak fel és így kiáltottak az elnök felé: „Elfogadjuk, de csak a mi értelmezésünk szerint!”

Arad jótékony nőegyletei központi bizottságot alakítottak az árvizkárosult-segélyezési akció kimélyítésére

Értekezlet az összes aradi nőegyletek bevonásával — Permanens szolgálat a városházán — Higiénikus és morális felügyelet alá helyezik az árvizkárosultakat — A mozijegyek után egylejes árvizkárosult-illetéket szednek

Az aradi jótékony egyesületek vezetői ma délután 5 órai kezdettel ülést tartottak a városháza kis tanácstermében, amelyen az árvizkárosultak felségélyezésének problémáját vitatták meg. A gyűlésen megjelentek a város vezetősége részéről: dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök, dr. Ursu János, dr. Cucu Vazul és Popa Constantiu, az árvizsegélyező bizottság tagjai, míg a jótékony egyesületeket a következő delegáltak képviselték: Anhaltzer Ignácné, dr. Bogdan Virgílné, Crisan Ascaniuné, Draganné, dr. Fuchs Albertné, dr. Ispravnic Severné, dr. Marcus Mihályné, Pop C. Istvánné, Scharntner Sándorné és Steinitzer Zseni az aradi, valamint Esanuné és Vinesiné a Mossóczy-telepi jótékony egyesületek vezetői.

A gyűlést dr. Radu elnök nyitotta meg, aki felhívta az egyesületek vezetőinek figyelmét arra, hogy az árviz következtében hajléktalanná vált több, mint ezer menekült sorsa sürgős segítséget igényel és emiatt mindenekelőtt az egyöntetű munkálkodás érdekében szisztematizált organizáció válik szükségessé a segélyakció lefolytatására. A polgármester kifejtette, hogy a menekültek ideiglenes menedékhelye a morális és higiénikus szempontokat tartva szem előtt, sajnos, nem megfelelő. Felkérte a jótékony egyesületek vezetőit, hogy vállalják magukra az árvizmenekültek morális ellenőrzését, míg az egészségügyi felügyeletet a városi főorvosi hivatal látja el.

Dr. Radu Cornel ezután proponálta, hogy a szorosabb együttműködés biztosítása érdekében, válasszanak egy központi bizottságot, amelynek tagjai állandóan a városházán működjenek, úgy, mint a Munkanélküli Hivatal

Alfonz exkirály több mint százmilliós vagyont örökölt

Az örökösök családját kizárta az örökségből.

Madridból jelentik: Az elmúlt héten meghalt Madridban Valdecillas spanyol milliomas, aki közel 400 millió lej értékű vagyonát Alfonso volt spanyol királyra hagyta. A milliomas a hatalmas vagyonból családját csaknem teljesen kizárta. Az eset úgy Spanyolországban, mint külföldön élénk felháborítást keltett.

vezetői működtek. A jelenlegi árvizsegélyező bizottság továbbra is megmaradna, de ezután csak az ellenőrzés munkáját látná el. Az adminisztratív munkákat a megválasztandó hat-nyolc tagú bizottság végezné állandóan, mindaddig, amíg az árvizkárosultak új otthonhoz nem jutnak.

Dr. Cucu Vazul városi főorvos ezután javaslatot tett, mely szerint az egyesületek továbbra is saját otthonukban osszák szét a ruhasegélyeket, s majd amidőn a lakosságot vissza lehet telepíteni az árvizsújtotta területre, a helyszínen keressék fel a károsultakat

Diplomáciai uton igazolta a gyulai törvényszék egy Aradon letartóztatott betörő börtönbüntetését

Másfél év után érkezett meg a válasz Gyuláról — Négy betörést követte el Pécskán, amelyért a gyulai törvényszék vont a felelősségre az egyik betörőt

Évek óta huzódó bünper került ma főtárgyalásra az aradi törvényszék Seracu—Jonescu-tanácsa előtt. A vádlott Szigeti Lajos és Fekete János rovottmultu magyarországi illetőségű betörők voltak, akik több mint egy éve vannak az aradi ügyészség fogházában vizsgálati fogságban.

Szigeti Lajos társával, Fekete Jánossal mintegy két évvel ezelőtt utlevél nélkül lépték át a román határt. Pécskára mentek, ahol egymásután négy betörést követtek el Fazeas Ferenc, Biró Imre, Komori Sándor és Bolinta Sándor kárára, akiktől nagyobb értékű ruhaneműt loptak el. A lopott holmikat Dörner Vilmos orgazdánál értékesítették, aki 30 ezer lej adott a betörőknek a lopásból származó értékért. Amidőn érezték, hogy a nyomozó hatóságok nyomukban vannak, ismét visszazöktek Magyarországra. A román hatóságok által kiadott körözövel alapján azonban a gyulai törvényszék egy-egy évi börtönbüntetésre ítélte a Pécskán elkövetett lopásokért.

Büntetésük kitöltése után ismét visszazöktek Romániába, ahol azonban csakhamar kézrekerültek és több mint egy éve várták, hogy

és ott részesítsék őket segélyben. Dr. Radu Cornel hozzájárult ehhez az indítványhoz, azonban azt fűzte hozzá, hogy a jótékony egyesületek állandó kapcsolatot tartsanak fenn a központi bizottsággal, hogy annak tudomása legyen minden ténykedésükről. Nagyon fontos az, hogy az általuk segélyezett névsorát minden nap küldjék be a bizottságnak, amely azután kerületekre osztva, kiutalja hozzájuk a jelentkezőket. Ezen kívül az általuk gyűjtött ruhaneműekről is kimutatást kötelesek beküldeni a városházára, nyilvántartás céljából.

Dr. Radu végül beszámolt arról, hogy bucuresti-i útja alkalmával interveniált a Vörös Kereszt Egyesület központjánál az aradi árvizkárosultak érdekében, hogy a külföldön eredményes gyűjtést rendezzenek számukra, majd felemlítette azt a tervet, hogy a mozik egylejes munkanélküli díjtöbbletét, két leire emeljék fel. A vasárnap megtartott focimérkőzés 24.000 lej eredményezett s ezenkívül műsoros előadásokat és ünnepségeket fognak tartani az árviz által sújtottak felségélyezésére. Dr. Radu befejezőül további kitérőre és lelkes munkára buzdította a megjelenteket.

Az egyesületek munkabeosztása

A gyűlés eredményeképpen a következő határozatokat hozták: Az alábbi egyesületek vállaltak felügyeletet az egyes menekülthe-lyeken: A zsidó elemi iskolában a Chevre Kadisa, a Fűrj-uccai elemi iskolában és a Liberális Club helyiségében a Román Nőegylet, a Magyar Párt helyiségében a Zsidó Nőegylet, a Wizo kulturkör helyiségében a Wizo Egyesület, az Astra-gyárban a Vörös Kereszt Egyesület, a CFR üzletvezetőségi palotájában ugyancsak a Vörös Kereszt, a Zita-kórházban a szociális Misszió, az Oboron a Hadiársvákát Gyámoltató Egyesület, a Marasti Egyet és az Ortodox Román Nőegylet. Az utóbbinak a Mossóczy-telepi alakulata a CFR-vaggonokban és a Dohánybevaltó helyiségében elszállásolt menekültekre ügyel fel. A központi bizottságba a következő nőegyletek neveznek be egy-egy delegáltat: A Szociális Misszió, a Román Nőegylet, az Ortodox Román Nőegylet, az Izraelita Nőegylet és a Német Nőegylet. Az új árvizsegélyező bizottságban dr. Cucu Vazul, dr. Ursu János és Popa Constantiu vesznek részt a város képviselőjében. A központi bizottság tagjai holnap délután 4 órakor ülnek össze a közegészségügyi hivatalban a további teendők megbeszélése végett.

ügyüket főtárgyalásra kitűzze az aradi törvényszék. A főtárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert a két rovottmultu betörő valóságát az aradi törvényszék ellenőrizni akarta és diplomáciai uton érdeklődött a gyulai törvényszéknél, hogy Szigeti és társa valóban kitöltötték-e a rájuk kiszabott börtönbüntetését. A gyulai törvényszék válasza csak most érkezett az aradi törvényszékhez és ennek megérkezése után tüzte ki az ügyet főtárgyalásra a második szekció.

A főtárgyaláson csak a két letartóztatásban levő betörőt vont a törvényszék felelősségre, mivel az orgazda szökésben van. Szigeti Lajost négyrendbeli betörésért két évi börtönrre ítélte a törvényszék, amelyből az elszenvedett vizsgálati fogsággal egy évet, 5 hónapot és 23 napot kitöltöttnek vett, Fekete Jánost csak tiltott határátlépésért ítélte el a törvényszék, mivel a gyulai törvényszék átirata szerint valóban kitöltötte büntetését az ottani ügyészség fogházában. A tiltott határátlépésért kirótt egy évi fogházat azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették.

Megmérgezte magát és feleségét a bécsi kártyabotrány egyik szereplője

Berzeviczy György volt a kártyacsulás értelmi szerzője. A csalhatatlan horoszkóp, amelynek alapján csak nyerni lehet --- A klub egyik szolgája leplezte le a visszaéléseket --- Berzeviczy különös pályafutása --- Allitól meg történt a letartóztatása a Rivierán

Nemcsak Bécsben, hanem Budapesten is hatalmas feltűnést keltett báró *Gelsei-Guttman* Ottó és báró *Menasse* Henrik letartóztatása, melyről az összes romániai lapok közül először az *Aradi Közlöny* adott hírt mai számában. A bécsi milliós kártyacsulás ügye élénken foglalkoztatja az osztrák és magyar főváros arisztokrata köreit, ami nem csodálható, mert általánosan ismert előkelekedésekről van szó és a botrány Bécs legelőkelőbb klubjában, a *Wiener Club*-ben pattant ki. Az *Aradi Közlöny* tudósítója a szenzációs ügy részleteiről az alábbiakat jelenti:

Körülbelül öt héttel ezelőtt hívták fel Guttman báró és Menasse báró feltűnő kártyanyereségeire a klub vezetőségének figyelmét. *A hamis játék inspirátora Berzeviczy György* volt, egy előkelő magyar család sarja, aki először dr. Löwy Herbert, az osztrák főváros legismertebb kozmetikuskát hálózta be. Elhittette az orvossal, hogy *módjában áll horoszkópot felállítani*, amelyből előre megállapíthatja, mely napokon és miképpen nyerhet nagy összegeket a „chemin de fer”-en. Az orvos engedelmességet az utasításoknak és jelentős összegeket nyert is. Ha Berzeviczy nem tartózkodott Bécsben, távirati utasításokat küldött az orvosnak arra nézve, miképpen játsszon. Löwy dr. végül jelentést tett az esetről a klub vezetőségének, amely házi vizsgálatot vezetett be. Ugyanakkor jelentették a klub vezetőségnek, hogy *két magyar arisztokrata feltűnő módon nyer állandóan*. Miután olyan emberek-ről volt szó, akiknek a személyi megbízhatóságához eddig alig férhetett kétség, a házi vizsgálat a legnagyobb diszkréció mellett folyt. Azonban még sem tudták megakadályozni, hogy a klub bentesei ne szeressenek tudomást az esetről.

A preparált kártyacsomag

Nyílt botrány csak akkor tört ki, amikor a klub egyik komornyikja, *Kühberger József* megjelent az igazgatóságnál és leplezte a visszaéléseket. Elmondotta, hogy Berzeviczy György a francia talon rendszere mellett *preparált esténként egyes kártyacsomagokat*, melyeket Kühberger előre elhelyezett az ugynevezett koporsóban. A francia talon a nemzetközli hamiskártyások régi módszere. Előre összeraknak 15—20 nyerő ütést, ezek elé 8—10 indifferens kártyát helyeznek, hogy az emelés ne zavarhassa meg a sorrendet. Berzeviczy, aki nem volt klubtag, maga nem játszott, azonban előre informálta a helyzetéről társait, akik azután nagy tételekkel rakták meg az ismert ütéseket. A komornyik feljelentése azért történt, mert Berzeviczy a nyereség husz százalékát ígerte neki és lényegesen kisebb összegeket adott át, mint amennyi járt volna. A klub vezetőségének becslése szerint a társaság az utóbbi időben körülbelül *kétfélmillió schillinget nyert*. Kühberger arra számított, hogy az ügy nem kerül a rendőrségre, hanem a botrány elkerülése végett elsínitják. Számításában azonban csalódott, mert a Wiener Club igazgatósága megtette a bünvádi feljelentést, amelyet a *két arisztokrata, valamint a klubszolga letartóztatása követett*. Berzeviczyt, a családok értelmi szerzőjét, nem sikerült elfogni, mert elült az osztrák fővárosból. A vesztesék között gazdag nagykereskedők szerepelnek főképpen, azonkívül egy olasz mánás és báró *Bernet* Ottó, aki — a beavatottak szerint — körülbelül háromszázezer schillinget veszített. Hír szerint még a botrány kipattanása előtt felszólították

a most őrizetbe vett két magyar arisztokratát, *helyezzék letébe a nyert összegeket, hogy a legnagyobb diszkréció mellett visszaszolgáltathassák a pénzt a veszteseknek*. Ez azonban ugylátszik nem történt meg.

Érdekes, hogy a gyanus hírek elterjedése idején a bécsi újságírók intervjút csináltak báró Gelsei-Guttman Ottóval, aki a következő kijelentéseket tette:

— Négy bécsi klubnak voltam tagja, háromból már hetek óta kiléptem. De nem kártyaafférok miatt, hanem szigorúan magánokokból, amelyeknek semmi közük a kártyázáshoz. Értesültem néhány nappal ezelőtt arról, hogy gyanus kártyázással rágalmaznak. Mindent megtettem, hogy az ügyet tisztázzam s kiléptem abból a klubból, ahol ilyen gyanút felmerülni engedtek. Nem tagadom, hogy cserélt játszottam, egészen alacsony tételekben, de soha néhány ezer schillingnél nagyobb differenciáink nem voltak és csak olyan urakkal ültem össze, akik ilyen veszteséget elbírtak.

Berzeviczy, a szerencselovag áldozatai

Gelsei-Guttman Ottó bárót ma Bécsben mindenki Berzeviczy és Menasse áldozatának tartja. Az ő szereplése volt a legnagyobb meglepetés a bécsi előkelő társaságok számára. A báró ugyanis rendkívül szerényen élt és alig költött valamit. Egy szenvedélye volt csupán: a kártya. Híresek voltak Guttman báró bridge-csatai, amelyeknél jelentős differenciák keletkeztek, ami természetes is, mert egyszillinges alapon folyt a játék. Barátai szerint a *bárónak nagy adósságai voltak, amelyeket már*

Th. Dreiser

világhírű regényének filmváltozata **Joseph v. Sternberg** utolérhetetlen rendezésében

AMERIKAI TRAGÉDIA

Sylvia Sidney, Phillip Holmes, Frances Dee a főszerepekben.

Premier ma a CENTRALBAN.

nem mert családja előtt beismerni. Így került Berzeviczy György hálójába.

Ami a többi szereplőket illeti, feljűk már régebben gyanu irányult. *Menasse* báró egyiptomi származású, apja magyar főkonzul volt Alexandriában. Testvérei nagyrészt Angliában élnek és nagy összegeket küldenek neki apanázként. *Menasse* Henrik báró zajos életet élt és legutóbb hatalmas összegeket költött egy híres bécsi táncosnőre. Felesége *Dirsztay* bárónő volt. *Berzeviczy* egyike a legismertebb nemzetközi kártyásoknak. Felesége, született *Csáky-Pallavicini* grófnő, öngyilkosságot követett el. Azóta Berzeviczy sorra járta a nemzetközi kártyaklubokat és mindenütt szerencsével manipulált. „Monte Carlo gyöngye” név alatt ismerték a mondain szórakozóhelyeken és kártyaklubokban. Legutóbb a bécsi autókлубban volt kinos botránya és azóta nem mutatkozott a bécsi klubokban, csak kívülről dirigálta a kártyacsatákat.

Az 1900-as évek elején tünt el Berzeviczy Magyarországról, egy olyan botrány miatt, a mely az udvart is kellemetlen helyzetbe hozta. A portugál trónkövetelő család egyik tagja, *Braganza* Ferenc József herceg, aki az osztrák

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7—16.

Több mint ezer kiállító, 200 szakma!

Élelmiszer, textil, bútör, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport, Kézműipari és háziipari csoportok. **Rádió n üzenhet haza!**

50%-os utazási kedvezmény május 2-24-ig

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda- mint a visszautazásnál. Magyarországon ezenfelül 33%-os kedvezmény a magyar vidék megtekintésére!

Vizummentes határátlépés!

Nagymérvű kedvezmények gyógyfürdőkbe, színházakba és szórakozóhelyekre.

Vásárléazolvány és felvilágosítás kapható:

Budapesten: a vásárlódnál, V. Alkotmány-u. 8.
Aradon: „Dácia” Sándor Ferenc hiv. menetjegyvirodája és a
Ci. Int. de Wagons-Lits, Buiev. Regina Maria (Octogon.)

hadseregben szolgált főhadnagyi rangban, *Tarnóczy* Kázmér, a híres magyar nábob fiával barátságba keveredett és mindketten olyan költségekbe kezdtek, amelyet nem tudtak az apanázs összegével fedezni. Váltókat hoztak forgalomba és azokat különböző uszorásoknál helyezték el. 1908-ban Portugáliában forradalom tört ki és meggyilkolták Don Carlost. A herceg öccsével a portugál határra sietett, a hol a Braganza-csapatok élére állottak, hogy az országba bevonuljanak és elfoglalják a trónt. a család fő, Don Miguel részére. Mielőtt ez megtörtént volna, kitört a botrány a váltók miatt. A Braganza-ház feje felelősségre vont a fiát, aki megtagadta a váltókat. Így került *Tarnóczy* és *Berzeviczy* gyanuba. Hosszadalmas bünygyi vizsgálat indult meg, amelynek során a két gyanúsított tisztázta magát, de *Don Miguel a botrány következtében elveszítette a portugál trónt*. Berzeviczy György pedig eltávozott Magyarországról s megkezdte kalandos pályafutását.

A mai napon a nagyarányú bécsi kártyabotrány újabb szenzációs fejleménye keltett hatalmas izgalmat az osztrák főváros előkelő

társaságaiban. *Dr. Löwy Herbert*, ismert bécsi orvos, aki szintén belekeveredett a botrányba, ma feleségével együtt öngyilkosságot követett el. Mire rájuk akadtak, mindketten holtan feküdtek az orvos fényűző módon berendezett lakásán. Az orvosok szerint Löwy dr. és felesége nagymennyiségű morfiomot vettek be. A rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást és könnyen lehetséges, hogy újabb szenzációs fejlemények támadnak a Wiener Club nagyarányú kártyabotránya ügyében.

Menekülés a halálba

A kártyabotránnyal kapcsolatosan megállapították, hogy az öngyilkossá lett Löwy dr. 40 százalékkal részesedett a hamiskártyázás anyagi hasznából. Így most már kétségtelen, hogy Löwy dr. a botrány kipattanása elől menekült a halálba.

A hamiskártyázás ügyében a nyomozást végző rendőrfőtisztviselő ma este kihallgatta *Bartoschek* klubszolgát, aki bevallotta, hogy Berzeviczy az utóbbi időben rávette arra, hogy előre keverje a kártyacsomagokat.

Ma este Bécsben az a hír terjedt el, hogy Berzeviczy György a Rivierán letartóztatják.

KREUGER egyetlen nőt becsült sokra: Greta Garbót

A gyufakirály és a nők — A romantikus szerelem, amely miatt nem nősült meg KREUGER IVAR —

Hjalmar Sodblud, a Kreuger-konzern igazgató-revizora azok közé tartozik, akik egészen közeli, bizalmas érintkezést tartottak fenn Ivar Kreugerrel. Évekig titkára volt és hat évvel ezelőtt nevezték ki igazgatónak; azóta végigjárta Európát, Ázsiát és Amerikát, mindenütt a Kreuger-cégek ügyeit vizsgálta. A budapesti bankvilág egyik vezető tagjának lakásán találkoztunk vele; két vonat érkezése és indulása közötti időt töltötte itt. Hjalmar Sodbludon keresztül próbáltunk közelebb hatolni a rejtelmes Ivar Kreugerhez, akit éveken keresztül kísért a világ csodálata, úgy látszott, zseniális karrierje felé, egyre csak felfelé mehet és most halála után kiderült, hogy ő — akit külföldi kereskedelmi iskolai könyvek az üzleti élelmesség című fejezeténél példaképpen állítottak, — hamisan könyvelt, megbízható kötvénytartalékait maga nyomtatta és megkárosított néhány százezer embert. Szélahamos volt, csak — nagyon nagyban csinálta. Ki volt ez az ember?

Sodblud azt mondja, hogy Kreugert igazán csak a családja ismeri. Az apja, az öccse, a huga, meg a huginak gyermekei. Olyan vagyona volt s olyan jövedelme, hogy unoka-öccseinek és a többi rokongyermekeknek legfantasztikusabb álmát is kielégíthette. Imádták a gyermekeket: a más gyermekeit. Nem akart megnősülni, mert volt valami régi, ifjúkori szerelem, aki nem lehetett az övé; néha beszélt róla és ilvenkor a nagy Kreuger, a kíméletlen üzletember, romantikus hajlamu, álmodozó lett. Ezekben a percekben magabiztosan tépelődött, miért és minek törti magát? ... Szeretett bolond dolgokat csinálni: hatalmas százlörös autóval úgy száguldott, hogy a többi benne ülő utolsó óráját érezte közeledni. Repülőgépen utazott, vagy hajón és csak ha nagyon kellett, ült vonatra; nem volt neki elég gyors és kényelmes. Egyáltalán szerszámban és emberben nagyon megbecsülte a gyorsaságot; a felfogásbeli gyorsaságot is.

Mi volt a viszonya a nőkhöz? Ezrével kapta a kérő és ajánkozó leveleket; mind-egyikre válaszolt, külön titkár intézte ezeket az ügyeit. Azokban a városokban, ahol gyakran tartózkodott, saját lakást tartott fenn és csaknem mindenütt volt még egy lakása valaki más számára. Mindegyik városban valaki más várta és ezzel a dolog el volt intézve. Kreuger nem udvarolt senkinek, estélyekre csak akkor ment, ha üzleti érdeke kívánta és nőekkel szemben még tartózkodóbb és bizalmatlanabb volt, mint a férfakkal. Egyetlen nőt becsült sokra: Greta Garbot. Környezetének sokszor mondta, hogy úgy érzi, van egy igazi jó barátja Amerikában és ez Greta Garbo. Kreuger volt Garbo üzleti tanácsadója. A gyufakirály öngyilkossága után Garbo kijelentette, hogy olyan papírokba fektette vagyonyát, amilyent Kreuger ajánlott, de gyufarészvény alig volt közte! ...

Barátok voltak.

Se zsigori nem volt, se költséző. Anyvnt dolgozott, hogy nem ért rá költsékezni. Előfordult, hogy egy nap valamilyen célra óriási összeget adott ki, viszont hónapok elteltek és a saját céljaira fordított összeg nem haladta meg akármilyen kisebb tisztviselő jövedelmét. Munkatársait nagyszerűen fizette és szerette, ha igazgatói nagy házat vezetnek és reprezentálják a Kreuger & Toll-céget. Paul Toll, a régi társ már jóideje nem játszott komoly szerepet a vállalat életében; családja ugyan nem olyan gazdag, mint Kreugeré, de idejében tulajdonít a gyufarészvényeken és Kreuger gunyosan szokta mondani: Tollék megelőgezték a csirke lábával és nézi, ho-

gyan eszem én meg a többit. Most talán fordítva lesz.

Hjalmar Sodblud meghatottan és nagyon nagy szeretettel beszél Kreugerről. Igazán közelről csak három-négy ember ismerte és ő köztük tartozott. Szegény kis tisztviselő volt: Kreuger észrevette, magához vette és ma vagyona van. Lehetetlennek tartja, hogy a Kreuger-cég könyvei ne lennének rendben, hogy szabálytalanságok történtek volna és még most is állítja, hogy Kreuger idegösszeroppanás áldozata és a világkonzert csak ellenségei akarják tönkretenni.

Még nem tud arról a nyomdáról, amelyben Kreuger kötvényeket gyártott? ...

Tessék tudomásul venni

Aradnak össz népe:

A szezon sláger képe

Elérkezik hozzánk.

Bécs, Bukarest s' persze Páris

Jól tudjuk azt róla máris,

Hogy Magda Schneider az új sztár

Ki most itt debütálni vár:

Nézzünk tehát * szembe szépen

Én meg Te aradi népem

Jön a bemutatkozás!

MAGDA SCHNEIDER vagyok! Ime

Első filmemnek a címe

Ennyi: **TEVES KAPCSOLÁS.**

Szép is vagyok, jó is vagyok

Szememben a mosoly ragyog

Modern vagyok, de kicsit bohó

Sikerem színhelye a **CORSO**

Fogadjatok zsufolt házzal

SZOMBATRA jövök lámpalázzal

Ne spóroljatok másra ...

Addig is viszontlátásra

CORSO-MOZGÓBAN, SZOMBAT 23-től.

Ma: TAKARODÓ A RAJNÁN

zenés katonai vigjáték

Charlotte Susa, Siegfried Arno, E. Veres, Hans Stüve.

Színház — Irodalom — Művészet

* Magyar leányt alakít lezújabb filmjében Greta Garbo. New-Yorkból jelentik: Egészen érdekes és magyar szempontból nevezetes lesz Greta Garbo, a kiváló svéd filmsztár legújabb amerikai filmje, amelynek forgatásához most kezdtek hozzá. Greta Garbo új képében magyar leányt alakít, aki egy olasz mulatóhelyre kerül. Az érdekesen megírt szüzsé az egyéni modorban író Pirandello munkája és szakértők szerint a leány alakítása tökéletesen fedi Greta Garbo egyéniségét.

Bármely könyv KERPEL-nél!
vagy kotta

Öt és fél millió lej elsikkasztásával vádolnak egy bucuresti-i ügyvédet

A felvett és el nem számolt milliók — A rendőrség bevezette a nyomozást

Bucurestiből jelentik: Nagyarányu botrány ügye foglalkoztatja a bucuresti-i rendőrséget. A főváros második kerületének vezetősége feljelentést tett Vasilescu ügyvéd, volt parlamenti képviselő ellen, aki a nemzeti-parasztpárt bucuresti-i tagozatának egyik vezető egyénisége. A feljelentés szerint Vasilescu egy agrárügyből kifolyólag két és félmillió lejt vett fel a Banca Crisoveloni számára, anélkül, hogy erre a banktól felhatalmazást kapott volna. Amikor a bank követelte a várostól a pénzt, közölték a Banca Crisoveloni vezetőségével, hogy a kiutalás már megtörtént és a pénzt felvették. A bank nem ismerte el a kiutalást, mire a

* A budapesti színházak heti műsora. Vigszínház. Szerda, csütörtök (huszonötödösör), szombat, vasárnap este: A méltóságos asszony trafikja. Péntek, vasárnap délután: Angliai Erzsébet. — Király Színház. Péntekig nincs előadás. Szombat: Angyalt vettem feleségül (először). Vasárnap délután: Sárga liliom (vizsgaelőadás). Este: Angyalt vettem feleségül. — Belvárosi Színház. Vasárnap délután: A torockói menyasszony. Szerda: Nyilvános főpróba. Csütörtök: Az „Egy kis senki” (először). Péntek, szombat, vasárnap este: Egy kis senki. — Fővárosi Operettszínház. Szerda, csütörtök, péntek, vasárnap délután: Régi orfeum. Szombat: Szibill (Fedák Sári felléptével). Vasárnap este: Szibill. — Városi Színház. Szerda, csütörtök, péntek, vasárnap délután és este: Völegényem, a gazember. — Művész Színház. Egész héten minden este (csütörtökön hetvenötödösör) és vasárnap délután: Tűzmadár. — Andrassy-utí Színház. Egész héten minden este: Fejes Teri, Vaszary Piroska, Gózon, Rózsadomb, stb. — Teréz körüti Színház. Egész héten minden este: Salamon Béla, Rátkai Márton. Üldöznek a nők, stb. — Bethlen-téri Színház. Áprilisi műsor. Royal Orfeum. Egész héten minden este: Áprilisi műsor. — Steinhardt Színház. Egész héten minden este: Az éjjeli portás. Steinhardt, stb. — Komédia Orfeum. Egész héten minden este: Rott Sándor. Miss Fregola, stb.

* Tátray Kornélia hangversenyt rendez az árvizkárosultak felszámolására. Az aradi árvizkárosultak javára nagyszabású hangversenyt rendez Tátray Kornélia, az általánosan ismert énektanárnő, szombaton este az Iparosotthon nagytermében. Az előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg Arad zeneértő közönségének körében. annál is inkább, mert a jeles énektanárnő növendékeit nem volt alkalmunk nyilvános hangverseny keretében hallani. A gazdag, művészi nivóju műsoron értékes ének- és koncertszámok szerepelnek: Mozart, Berg, Beethoven, Puccini, Mendelssohn, Schubert, Delibes, Verdi, Brahms és Meyerbeer örökszép melódiai csendülnek fel egymás után. A hangversenyen közreműködnek az alábbi szereplők: Tátray Kornélia, Stefan Ádám, Simon Antal, Kovács Mária, Berkovits Dániel, Grosz Piroska, Von Ernő, Mayer Pipi, Zinner Boriska, Freimann Jenő, Dancs Ica, Sylvania Kitty. A művészi zongorakiséretet dr. Szele Károly látja el.

* A Színházi Élet új számában jelenti be, hogy az „Ideális feleség” pályázat győztese nemcsak ötezer pengő értékű kelengyét, hanem egy esztendőig állást is kap, még pedig nem megvetendő állást, mert fizetése havi kétszáz pengő lesz. Háromfelvonalas szindarab, kotta, teljes gyermekülés és kézimunka-melléklet egészíti ki a „Színházi Élet” új számát, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8. sz.

* A „Leiki élet a műtőasztalon”. Ezzel a titokzatos lelki élettel csak orvosnak szabad foglalkozni, szóval olyan embernek, aki a mikroszkóp alatt vizsgálja a sejtek működését, vagyis azt a titokzatos kémiai folyamatot, amely végeredményben a lelki élet kísérője. Verebély Tibor egyetemi tanár az „Uj Idők” mai számában foglalkozik ezzel a kérdéssel. Díjtalan mutatóvényszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16, előfizetési ára negyedévre 260 lej.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

A késedelmes köztisztviselői fizetések és nyugdíjak kifizetése érdekében interveniált

Távirat a Bucarestiben tartózkodó Serban György dr. prefektusnak — Az árvíz-adó csak úgy biztosított, ha a tisztviselők megkapják fizetésüket

Általános érdeklődést keltett az *Aradi Közlöny* hiradása legutóbbi számunkban arról az újfajta adónemről, amelyet Aradváros vezetősége hétfőn délután szabott meg az intermár-bizottság rendkívüli gyűlésén. A tervezetet, abban a formában, amelyet már ismertettünk, ma délelőtt Aradváros pénzügyi ügyosztálya kifüggesztette, hogy Aradváros bármelyik polgára, törvényadta jogánál fogva megtekinthesse és rávonatközölje észrevételeit írásban tizenöt napon belül megtehesse a városvezetésnél. A táblázat, — amint azt leközzöltük — félreérthetetlenül világos és a legkomplicáltabb része is, a szabadfoglalkozású aradi lakosok árvíz-adójának kiszámítása, sem igényel semmi komplikációt. Így az aradi építésszek, orvosok, ügyvédek, valamint a többi szabadfoglalkozású ágazatok a városi árvíz-adó mennyiségének megállapításánál *ugyanolyan elbirálás alá esnek, mint a fix-jövedelemmel rendelkező köztisztviselők és magántisztviselők.* A város árvíz-adó-kivető-bizottsága, amely egy későbbi időpontban alakul meg, minden egyes szabadfoglalkozású aradi lakos esetében a pénzügyigazgatóságnál megtekintti az illető szabadfoglalkozású lakos 1932. évi globális adóalapját és ezt az összeget olybá véve, mint a fix-jövedelmű lakosok árvíz-adó-alapját, az ott felállított táblázat szerint veti ki az árvíz-adót rájuk is. Így egy konkrét példát idézve: ha egy orvosnak globális adóalapja évente 72.000 lej, akkor ugyanakkora árvíz-adót fizet, mint az a fix-jövedelmű aradi polgár, akinek havi jövedelme hatezer lej, tehát egy évben 72.000 lej. Ez az összeg a már közzölt táblázatunk szerint évi 400 lej.

Az *Aradi Közlöny* vasárnapi számában vezércikkben hívta fel az aradvárosi és aradmegyei hatósági vezetők figyelmét arra a súlyos helyzetre, amelyet a hátralékos köztisztviselői fizetések és nyugdíjak teremtettek a közélet minden területén. Felhívtuk az illetékes vezetők figyelmét arra a tényre, hogyha biztosítani kívánják a kivetni szándékozott megyei és városi rendkívüli árvíz-adók tényleges bevételeit is, — amelyen különben félig az újjáépítési akció sikere is múlik — úgy haladéktalanul el

kell követniök minden lehetséges módot, hogy a kormány haladéktalanul kiutalja ugy a késedelmes köztisztviselői fizetéseket, mint a hátralékos állami, megyei és városi nyugdíjakat. Intervenciónk, amelyet a nyilvánosság színe előtt tettünk, meghozta a maga biztató eredményét is. Radu Cornel dr. városi intermár-bizottsági elnök a mai nap folyamán táviratot küldött a Bucarestiben tartózkodó *Serban György dr. vármegyei prefektusnak*, amelyben arra kérte fel, hogy az újjáépítési akció sikere érdekében kövessen el minden lehető módot a prefektus, hogy a késedelmes köztisztviselői fizetéseket és nyugdíjakat a kormány még a román húsvéti ünnepek bekövetkeztéig kifizesse az árvíz-sújtotta Arad területein. A város vezetője külön felhívta a megyei prefektus figyelmét arra a gyakorlafi körülményre, hogy ne elégedjék meg egy olyan kiutalással, amely az aradi pénzügyigazgatóság pénzkészletétől teszi függővé a járandóságok kiegyenlítését, hanem hasson minden-

Közkívánatra egy nappal meghosszabbítva

Tarzan a tigrisek között

a létező legizgalmasabb dsungelfilm.

SELECT

Halaszthatatlanul utoljára.

SELECT

László Dezső volt aradi bankigazgató a revolveres merényletről

A Marmorosch-bank aradi fiókjának igazgatója elmondja az izgalmas eset történetét — Öngyilkos akart lenni az őrmester, aki visszakövetelte a harmincezer lejes betétjét

A közelmúltban elterjedt Aradon annak a híre, hogy László Dezső, a Marmorosch Bank aradi fiókjának igazgatója ellen Nagyváradon a banknak egy betétese revolveres merényletet kísérelt meg. A kísérelt szerencsére nem sikerült, bár ezzel kapcsolatban különböző hírek keltek szárnyra Aradon, amelyek tudni vélték arról, hogy László Dezső bankigazgató komoly veszedelemben forgott.

A bank vezérigazgatósága László Dezső a nagyváradi fiókjának élére nevezte ki és az áthelyezett vezérigazgató most tért vissza Aradra, hogy ittlévő butorait elszállítsa. Az el-lene elkövetett merényletről a következőket mondotta az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— Az elterjedt hírek és azok a közlemények, amelyek az esetről megjelentek, kissé túlzottak voltak. A bank irodájában ugyanis megjelent a közelmúltban egy Varlan nevű őrmester, aki a nagyváradi hadkiegészítő parancsnokságnál van beosztva szolgálattételre. Az őrmesternek 30.000 lejes betéte van a pénzügyintézetnél és a kérdéses napon azért jött föl, hogy a nagyváradi fiók betétiének teljes összegét folyósítsa számára. Megmagyaráztam, hogy ez nem áll módunkban.

Varlan mindinkább izgatottan kezdett viselkedni, követelni kezdte a pénzt és kijelentette, hogy addig nem hagyja el irodámat, amíg kérésének eleget nem teszek.

— Inkább agyonlövöm magamat, de innen nem megyek el!

— Telefonon felhívtam a hadkiegészítő parancsnokságot és kértem Varlan közvetlen felletését, hogy nyugtassa meg a még mindig rendkívül izgatottan viselkedő őrmestert. A telefonálásnak meg is volt a kellő eredménye, mert Varlan megnyugodva távozott. Tehát nem ellenem kísérelt meg revolveres merényletet.

László Dezső, az Aradról eltávozó bankigazgató szerint a Marmorosch Banknál lázas munka folyik, hogy az intézet ismét visszanyerje mobilitását és megkezdhesse rendszeres üzleti tevékenységét. Amennyiben ez sikerül, úgy valószínű, hogy a bank vezérigazgatósága László Dezsőt ismét visszahelyezi Aradra, korábbi munkakörének ellátására.

Önként jelentkezett az aradi vizsgálóbírónál a silindiai gyilkosság egyik gyanúsítottja

Miscutáné megszökött, amikor a csendőrség férjét letartóztatta — Fia hozta fel, mert abban bíztak, hogy nem fogják letartóztatni — A vádtanács megerősítette a letartóztatásokat

A silindiai csendőrség, mint arról részletesen beszámolt az *Aradi Közlöny*, a tegnapi nap folyamán kísérte be az aradi ügyészséghez Miscutia István, Popa Alexa, Janosi Aurel és Bacu Todor silindiai lakosokat, akik ellen az a vád merült fel, hogy meggyilkolták Cuiedan Axente gazdálkodót. A gyilkossággal gyanúsítottakat a vizsgálóbíró letartóztatásba is helyezte, azonban, mint a csendőrség jelentette, Miscutáné, az egyik letartóztatott felesége, amidőn látta, hogy a csendőrök őrizetbe veszik férjét és többi társait, a ház hátulsó kijáratán megszökött. Minden nyomozás hiábavalónak bizonyult, mert a csendőrség nem tudott nyomára bukkanni a bujkáló asszonynak.

Ma délután azután váratlanul megjelent a keresett asszony Ludosan Miklós vizs-

gálóbíró előtt. Az asszonyt fia kísérte, aki személyesen hozta az anyját Aradra, abban a biztos tudatban, hogy a vizsgálóbírónál történt kihallgatás után, szabadlábra helyezik. A kihallgatás adatai azonban olyan súlyos gyanúkat juttattak a nyomozó hatóság kezére, amelyek szükségessé tették az asszony letartóztatását is. Ennek következtében Ludosan vizsgálóbíró elrendelte Miscutiané őrizetbevételét.

A letartóztatásba helyezett gyilkosok ügye ma délelőtt került a vádtanács elé, amely Miscutia István és Miscutia Istvánné, valamint Janosi Aurel letartóztatását megerősítette, míg Popa Sándor és Bacu Todor szabadlábrahelyezését rendelte el. A szabadlábrahelyezés ellen az ügyészség felfolyamodást jelentett be.

HIREK

Ezredesi egyenruhát viselt egy tébolyodott nő

Ellenállhatatlan kényszer hatása alatt hordott férfiruhát.

Berlinből jelentik: Ma délelőtt Berlinben az egyik villamoson egy utas, aki a birodalmi hadsereg ezredesi egyenruháját viselte, nem akart jegyet váltani. Rendőrt hívtak, aki az ezredest bekísérte a kerületi rendőrségre, ahol azután különös megállapítást tettek. Kiderült ugyanis, hogy az illetőt Rosner Hildának hívják, 41 éves berlini lakos. Elmondotta, hogy ellenállhatatlan kényszerből visel férfi ruhát és különösen a tisztí egyenruhát kedveli. Az is megállapítást nyert, hogy már hosszabb időt töltött a tébolyában.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Jórészt felhős idő, lényegtelen hőváltozással és esőhajlammal.

— **A CFR adománya az árvizkárosultaknak.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezetősége 30 ezer lejt utalt ki a besszarábiai árvizkárosultak részére.

— **Huszonöt éves a Román Szociológiai Intézet.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt ünnepelte a Román Szociológiai Intézet fennállásának 25 éves fordulóját. Az ünnepi közgyűlésen Károly király elnökölt.

— **Kijavítják az árvíz által megrongált vasúti alépítményeket.** Bucurestiből jelentik: Az államvasutaknak az árvíz által megrongált vonalain sürgős munkálatok folynak és a jelentések szerint remélhető, hogy rövidesen helyreállítják a megrongált alépítményeket és helyreállítják a megszakadt forgalmat.

— **Feszült a viszony a Szovjet és Japán között.** A Távolkeleten a helyzet egyre súlyosabbá válik, mert Japán és a Szovjet között a viszony szinte óránként feszültebb. Az orosz kormány a szibériai határ mentén szigorú rendszabályokat léptetett életbe, a határvárosokban ostromállapot van. Az orosz lapok hevesen támadják a japán hatóságokat és a japán kormányt, azt állítván, hogy a japánok fehéroroszokat bérelnek fel különböző merényletek elvégzésére s a merénylettekkel azután a kommunistákat okolják. A helyzet rosszabbodásától kell tartani.

— **Sztrájkba lépett a keletkínai vasút teljes személyzete.** Londonból jelentik: A keletkínai vasút egész személyzete ma sztrájkba lépett, mert a japánok a karbini bombamerénylettel kapcsolatban negyven vasúti alkalmazottat letartóztattak. A sztrájk folytán a vasút forgalma teljesen megbénult.

— **Levegőbe repült egy tengerészeti arzenál.** Londonból jelentik: A buenos-airesi haditengerészeti arzenál és az ahhoz tartozó öt raktár még ismeretlen okból a levegőbe repült. Az anyagi kár bírási.

Poloskairtást, parketta tisztítást végez
LOVAS, Strada Oituz No. 111.

— **Gyilkolt a szigetvári hősök leszármazottja.** Kaposvárról jelentik: Szigetvárott tegnap este Delebeli József földműves, a nagy szigetvári ostrom hőseinek egyetlen Szigetvárott élő leszármazottja, összeveszett a feleségével, akit letépett a földre s addig rugdosott, amíg az asszony meg nem halt. Delebeli ezután szülőjébe ment mulatni. A holttestet a hazatérő gyermekek találták meg, akik értesítették a csendőrséget. Delebelit letartóztatták.

— **Csalással vádolnak egy volt képviselőt.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma nagyszabású családi ügyet kezdett tárgyalni. A vádlottak padján Bartos János volt képviselő és volt főispán ül, akit azzal vádolnak, hogy magas összeköttetéseinek állítólagos felhasználásával, egész sor embert szédített meg, akiknek különböző kijárást ígért, pénzeket vett fel, de a megbízásokat nem látta el. Tizenkét rendbeli család és öt rendbeli sikerkasztás a vád ellene. A vádlott azzal védekezik, hogy a pénzeket kölcsönképpen vette fel s azoknak nagy részét vissza is fizette. Ítélet holnapra várható.

A német kormány irtóhadjárata a kommunisták ellen

Harmincöt helyen tartottak házkutatást — Rengeteg okmányt és iratot foglaltak le

Berlinből jelentik: A horogkeresztesek ellen megindult kormányhadjárat most a kommunistákra is kiterjedt. A belügyminiszter elrendelte az ország másik szélsőséges alakulatának megrendszabályozását is és ma már számos kommunistá párhelyiségben házkutatás volt, amelynek során nagymennyiségű iratokat foglaltak le. A házkutatás alól csak a kommunistá színezetű sportegyesületek képez-

nek kivételt. Az akció egyelőre Poroszországot érinti, valószínűleg nem kiméli azonban a belügyminiszteri intézkedés a tartományok kommunistá alakulatait sem.

A kommunistá harcszervezetek helyiségeiben tartott kutatások befejeződtek. 35 helyen volt házkutatás. Rengeteg okmányt, iratot foglaltak le. A Vörös Frontharcosok Szövetségének sorsa véglegesen holnap dől el.

MUSSOLINI személyesen részt vesz a konföderációs konferencián, ha azt Luganóban tartják meg

Aprilis 23-ára tervezik az értekezlet összehívását — Brüning és Macdonald is megjelennek Luganóban —

Párisból jelentik: A párisi lapok híradásai szerint Mussolini közölte az illetékesekkel, hogy a dunai államok sorsával foglalkozó értekezleten hajlandó személyesen is részt venni, ha az értekezletet Luganóban tartják meg. A

hirt alátámasztani látszik a genfi olasz delegációnak az irányu igyekezete, hogy a londoni konferenciára kiküldött szakértőket Luganóba értekezletre hozzák össze. Ez az értekezlet 23-án lenne, úgy hogy Brüning és Macdonald részvételére is számítani lehetne.

— **Meghalt a kokaincsempész, aki fogságában megmérgezte magát.** Budapestről jelentik: Sohár Elek vegyész mérnököt, aki kokainüzérkedéseiről volt híres, pár nappal ezelőtt letartóztatta a budapesti rendőrség. Sohár elfogatása után cellájában öngyilkossági szándékból nagyobb mennyiségű mérget vett be. Azonnal kórházba szállították, segíteni azonban már nem lehetett rajta és ma reggel kiszervezték.

Az aradi törvényszék felmentette Erdélyi Adolárt a zugirászat vádjá alól

A feljelentések nem voltak konkrét adatal

— **Köröznek egy rabot, aki megszökött a szegedi Csillag-börtönből.** Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság az elmúlt napokban több ízben is rádióközvést adott ki Weimberger Bertalan ellen, aki 8 évi fegyházbüntetését töltötte a Csillag-börtönből. A súlyosan elítélt ember pár héttel ezelőtt megszökött a börtönből és — mint megállapítást nyert — már azóta is egész sereg bűncselekményt követett el. A megszökött fegyenc kézrekerítésére erélyes nyomozás indult meg.

Általánosan ismert Aradon Erdélyi Adolár, aki már évek óta intéz el az aradi törvényszéken különböző dolgokat s mint egyes aradi ügyvédek megbizottja, árveréseken is részt szokott venni. A közelmúltban több aradi ügyvéd feljelentési tett Erdélyi ellen, azon a címen, hogy a városházán is gyakran megjelent, ahol magánfelek hivatalos ügyeit intézi, anélkül, hogy erre külön meghatalmazása lenne. A feljelentés szerint Erdélyi működése kimeríti a zugirászat kritériumát, amelyet azáltal követ el, hogy olyan ügyek elintézését is vállalta, amely ügyvédi hatáskörbe tartozik s ahhoz ügyvédi diploma birtokában kell lenni.

— **Saját maga által készített fegyverrel követett el öngyilkosságot egy szerelmes legény.** Miskolcraól jelentik: Különös módon vett véget életének Heice községben Pálinkás József 23 éves gazdalegény. A fiatalember, aki üres óráiban állandóan kísérletezett, vascsőből puskát készített, ezt megtöltötte puskaporral, betette még a csőbe egy ólomgolyót, majd pedig szívének irányítva a maga készített fegyvert, meggyújtotta annak tartalmát. A cső nagy explozióval felrobbant és a szerencsétlen legényt csaknem darabokra tépte. Megállapítást nyert, hogy öngyilkosságát szerelmi bánatában követte el.

A feljelentés alapján megindult az eljárás Erdélyi Adolár ellen, akinek ügyét most tárgyalta az aradi törvényszék. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a hivatalokban egyes aradi ügyvédek felkérésére jelent meg, de különben sem fejtett ki olyan működést, amely összeütközésbe került volna az ügyvédi ténykedéssel. A törvényszék nem látta bizonyítottnak a felhozott vádakot és ezért bizonyítékok hiányában felmentette Erdélyi Adolárt a zugirászat vádjá alól.

— **Horthy Miklós magyar kormányzó lemondott tiszteletdíjának egy részéről.** Budapestről jelentik: A költségvetésben Horthy Miklós kormányzó számára az előirányzat szerint 120.000 pengő szerepel tiszteletdíj fejében. Illetékes helyről származó értesülések szerint azonban a kormányzó olyan kijelentéseket hangoztatott volna, hogy az idén se öhajtja tiszteletdíját az előirányzott teljes összegben felvenni.

— **Ujjalakult az apateleki református egyházközség.** Lélekemelő ünnep volt tegnap az apateleki, kurtakéri, morodai és cséregyarmatai szétszórtságban élő református híveknek. — Apateleken tegnap délután Liszkay Kálmán borosjenői református lelkész, Apateleki és vidéke református híveinek régi óhaját teljesítette azzal, hogy a református egyházközséget ujjalakította. Az istentisztelet előtt Apa és Telek református gyülekezetét Major László Károly tanár ismertette. Az istentiszteletet követő gyűlésen Liszkay Kálmán borosjenői református lelkész elnökölt és megválasztották az új tisztkart: Egyházközség: Tatár András kisbirtokos, egyházi jegyző; Nagy József szőlőbirtokos, lett. A presbiterium tagjai: Farkas Lajos, Kántor Lajos, Lőrincz Mihály, Nagy József, Viczián András, Szedlák András, Verbovszky András és Finta András kisgazdák lettek. A választás után presbiteriumi gyűlést tartottak, ahol a borosjenői anyaegyházzal való szorosabb kapcsolat felvétele mellett döntöttek.

— **Ut az ismeretlen felé.** Az utashány ugylát-szik amerikai ötletekre inspirálja a MÁV vezetőit. Mint egy budapesti jelentés mondja, egészen érdekes újítást akar bevezetni a filléres gyorsvonatok terén. Vasárnaponként elindít néhány vonatot — ismeretlen utirányra. Csak a vonatvezető és az érdekelt állomások személyzete fogja tudni, hol lesz a Budapesttől száz kilométernyire fekvő végállomás. Az ember felül a vonatra, mondjuk abban a hiszemben, hogy Szolnokon uzsonnázik. Ehelyett azon veszi magát észre, hogy érkezett — az osztrák határra.

— **Május 7-én rendezik az aradi Gutenberg-dalköt diszhangversenyt** a Kulturpalotában. A tiszta jövedelem egy részét az árvizkárosultak javára juttatja a rendezőség.

— **Rejtélyes lopás.** Repes János komlósi lakos azzal volt vádolva, hogy az elmúlt év nyarán elloptott 24 libát. A mai főtárgyaláson azzal védekezett, hogy részegen ment haza, amikor az országúton eléje kerültek a libák, amelyekről nem tudja hogyan mentek vele tovább. A törvényszék a különös védekezést nem fogadta el és Repest egy hónapra jogháza ítélte.

Bűnvádi feljelentést tettek egy nagyváradai lap ellen a tiszzaeszlári események felelevenítése miatt

Bary Zoltán dr. királyi ügyész kegyeletsértőnek találta a lap cikkét.

Nagyváradról jelentik: Alig két héttel ezelőtt volt félévszázada annak, hogy a híres tiszzaeszlári vérvád izgalomban tartotta a művelt világ közvéleményét. A vérvád-mese, mely az akkori időkben leginkább csak Oroszországban volt divatos, Magyarország egyik eldugott falujában, Tiszzaeszláron is felütötte a fejét, világbotrányrá dagadt, végül is a független magyar bíróság igazságos ítéletet hozott és a borzalmas vád valamennyi gyanúsítottját felmentette.

Most, ötven évvel a nagy per után, amikor annak minden szereplője már régen elköltözött az élők sorából, újra bíróság elé kerül a hatalmas tiszzaeszlári peranyag. Az ötvenéves évforduló alkalmából ugyanis a lapok megemlékeztek a hírhedt tiszzaeszlári eseményekről és így egyik Nagyváradon megjelenő napilap is nagy cikkben foglalkozott az esettel. A lap cikkében többek között azt írta, hogy a per ügyésze, Bary József rendkívül ambiciózus ember volt, mindenáron bizonyítékokat akart szerezni a gyanuba fogott ártatlan emberek ellen és ezért a koronatanut, Scharf Móricot veréssel és éheztetéssel kényszerítette hamis vallomásra.

Dr. Bary Zoltán budapesti kir. ügyész, Bary József fia, miután elolvasta a lap Tiszzaeszlárról szóló cikkét, a fenti kitételeket kegyeletsértőnek találta apjára nézve és ezért hírlapi nyilatkozatban bejelentette, hogy a nagyváradai lap ellen bűnvádi feljelentést tesz. Így tehát a vérvádmese ismét a bíróság elé kerül és nincs kizárva, hogy talán újabb szenzációkkal szolgál majd.

Az árvizkárosultak szélhámosai. „Kérek valami segítyt, árvizkárosult vagyok, mindennem elvitte a víz”. Ezzel a bejelentéssel állítanak be férfiak, asszonyok, sőt egész családok az egyes lakásokba és pénzügyi iratokat kérnek. Ha tényleges árvizkárosultak volnának a segélykérők, mindenki szívesen adna valamit. De számos esetben rájönnek az adományozók arra, hogy szélhámosoknak adtak. Valóságos konjunktúra keletkezett ezen a téren és olyanok, akik talán nem is látták az árvizet, mert elbujtak, amikor dolgozni kellett volna a gátakon, most „árvizkárosultak”-ként járják a várost és ezzel elveszik az adományokat a tényleges károsultak elől. Jó volna valamilyen módon megakadályozni ezt a szélhámoskodást, amely végeredményben azoknak okoz kárt, akik ténylegesen rászorulnak a társadalom jószívűségére.

A vádtanács mai döntései. Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Rózsa István kovácmester letartóztatási ügyével, aki lopás miatt helyezett a vizsgálóbíróhoz előzetes letartóztatásba. A vádtanács megerősítette a letartóztatási végzést. — A vádtanács elé került ma Rivis Pál és Faur János ügye is, akik lopás miatt kerültek az ügyészség fogházába. Letartóztatásukat a vádtanács jóváhagyta. — Pécskán a csendőrség letartóztatásba helyezte Boldizsár Mihály gazdálkodót, akinek fia, Boldizsár István és Dobori Grigorie lopást követtek el. Mivel a tettesek szökésben vannak, a csendőrség helyettük Boldizsár Mihályt vette őrizetbe, akinek a lopáshoz semmi köze nem volt. A vádtanács ma megerősítette Boldizsár őrizetben tartását. — Botás Péter ügye is ma került a vádtanács elé, aki a vád szerint Pél községben felgyújtotta malmát és lakását. Mivel a vizsgálat az ügyben be van fejezve a vádtanács elrendelte a malomtulajdonos szabadlábra helyezését.

Hétezer lejt csalt ki két cigány egy gazdától. Csalás miatt kerültek az aradi törvényszék Seracu-Ionescu-tanácsa elé Corbasel István és Corpac Vilmos silindiai cigányok, akik a vád szerint 7000 lejt csaltak ki különböző ürüggyel Ciundra György gazdálkodótól. A mai főtárgyaláson a két vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekményt, azonban a károsult újabb tanukat jelentett be, akikkel igazolni kívánta, hogy a kérdéses összeget valóban átadta a két cigánynak, s ezért a törvényszék a főtárgyalást május 17-re halasztotta.

— Sándor Pál Abbázia legrégebb fűrdővendége. Abbáziából jelenti tudósítónk: Az abbáziai fűrdőbizottság tegnap délután meleg ünnepségben részesítette Abbázia legrégebb fűrdővendégét, Sándor Pál országgyűlési képviselőt, az OMKE elnökét. Sándor Pál ötven esztendővel ezelőtt járt először a Quarnero gyöngyében, abban az évben, amikor a Déli Vasút Társaság megvásárolta ama telektömböket, ahol később a hatalmas hotelkolosszók felépültek. És ettől az időtől kezdve, Sándor Pál hű maradt Abbáziához, ahol évről-évre a páratlanul szép tavaszi napokat töltötte. Allandóan a Hotel Reginában — az egykori Stefániában — lakik és minden évben a második emelet sarokszobájának balkonjáról eteti a sirályokat. Amint maga mondja: fiatalságát és egészségét jórészt annak köszönheti, hogy Abbáziához, miképpen elvelehez, hű maradt egy fél évszázadon keresztül. Abbázia nagyobb ünnepséget akart rendezni Sándor Pálnak, azonban a képviselő, aki soha nem engedte magát ünnepeltetni, a tervezett jubileumi ünnepséget lefújta. Annyi történt mindössze, hogy Cav. Baxa, az abbáziai kurkomissió igazgatója megjelent a Hotel Regina-ban és meleg szavak kíséretében hatalmas virágcsokrot nyújtott át Sándor Pálnak. Délután a quarneroi kerület kereskedői szindikátusának, nevében Morini főtitkár köszöntötte a magyar kereskedelmi mozgalmak vezérét, aki meghatottan emlékezett vissza azokra az időkre, amikor Morini doktor Pesten, mint Romanelli ezredes adjutánsa működött. Elutazása előtt Sándor Pál feleségével együtt beírta nevét Abbázia aranykönyvébe, ahol az elmúlt évtizedek minden fényezőjének aláírása olvasható.

Filmfelvétel az aradi árvizről. Moga Romulus dr. rendőrkezes az árviz alkalmával filmfelvételt készített. A filmet ma este mutatták be Bloch H. papírkereskedésében. A jól sikerült film ismét bemutatja nekünk Arad küzdelmét a pusztító árral. A kis Pathe Baby-gépen készített, mintegy 300 méter hosszú filmet a napokban vetítik az egyik városi moziban.

Felmentették az erőszakoskodás vádjától. Miscoi János simándi lakos ellen — aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít — feljelentést tett Kopa Katalin, mert állítólag Miscoi visszaélt védetlen helyzetével és erőszakoskodott vele. A mai főtárgyaláson Kopa Katalin oryosi bizonyítványt mutatott be, amellyel igazolta, hogy a defloreálás valóban megtörtént. Azonban a törvényszék ezzel sem látta hebizonyítótnak a vádat és ezért felmentette Miscoit a vád alól. Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a feljelentő felebbezést jelentettek be.

Egy aradi vállalat megbizottjának autógázolása Kolozsváron. Kolozsvárról jelenti: Súlyos baleset történt ma délután Kolozsváron, a Kossuth Lajos- és Bethlen-ucca sarkán, ahol egy aradi nagyvállalat kolozsvári képviselője, Berger Mór autójával elütötte Pop Stefan táviratkihordót. A Cluj 1149 rendszámot viselő autót, melyet az aradi cég ottani megbizottja vezetett, nagy gyorsasággal közeledett a Főter felől a Bethlen-ucca irányába. Amikor az autó a Bethlen-ucca sarkára érkezett, ugyanabban a pillanatban az uccából kijövet a táviratkihordó kerékpárján a Kossuth-ucca felé tartott. Az autót már ne lehetett lefékezni, amely elkapta a kerékpár hátsó kerekét és a rajta ülő Pop Stefan nagy ivben zuhant az ucca kövezetére. Súlyos sérülésekkel szállították kórházba. A gépkocsi a gázolás után az utszéli fának rohant és erősen megrongálódott. A rendőrség az autó vezetője ellen megindította az eljárást.

E hó végéig
INGYEN KAPJA
a 47 év óta fennálló
ARADI KÖZLÖNY-t
ha ma megrendeli.
Az előfizetést csak
1932. május hó 1-től számítjuk.

Súlyosan inzultálták Perlusz dr. lippai körorvost

A háztulajdonos letépette a földre, másik társa fejszével fenyegette meg az idős orvost.

Lippáról jelenti tudósítónk: Botrányos eset foglalkoztatja Lippa társadalmát. Tegnap súlyosan inzultálták ugyanis dr. Perlusz József nyugalmazott lippai körorvost, az ottani zsidó hitközség elnökét. Perlusz nyugdíjas ember és miután nem kapja meg nyugdíját, hátralékba került a házbérrel. A mostani árviz alkalmával lakása ugy megrongálódott, hogy ki kellett költözködni. A költözködési előkészületekről tudomást szerzett a ház tulajdonosa, aki öcsésével megjelent Perlusz lakásán és a házbérhátralékot követelte. Az öreg orvos meg akarta magyarázni, hogy nem maradhat meg a lakásban, azonban meghallgatás helyett a háztulajdonos letépette a földre, míg öccse fejszét ragadott és azzal fenyegette meg a földön tehetetlenül fekvő Perluszt. Az orvos felesége az ablakhoz szaladt és segítségért kiáltott, mire rendőr került elő, aki a végén dr. Perlusznét akarta letartóztatni. Végül is a rendőrség előtt megegyezés jött létre, amennyiben Perluszné egy perzsa-szőnyeget és egy gyémántnyakéket adott zálogul a körülbelül 1500 lejes tartozásra. Lippa társadalmában egyöntetűen elítéli az idős, közbecsülésben álló nyugdíjas körorvos brutális támadóit.

Öfelsége, a király aláírta az Állami Sorsjátékról hozott törvényt, valamint jóváhagyta ezen törvénynek végrehajtó rendeletét.

Egy hónapi fogház öt sertésért. Siclován János ötvenesi lakost csalással vádolta meg Cosma György pankotai lakos, aki 5 sertést adott át megörzés végett Siclovannak, aki azokat eladta. A mai főtárgyaláson Siclován azzal védekezett, hogy Cosma tartozott neki és ennek a tartozásnak a fedezetére adta át a kérdéses sertéseket. A törvényszék Siclovánt egy hónapi fogházra és 2500 lej kártérítés megfizetésére ítélte.

Műkedvelő-előadás az árvizkárosultak javára. Nagyszabású műkedvelő-előadásban lesz része f. hó 24-én, vasárnap este a közönségnek, amikor is jobbnál-jobb és humorosabbnál-humorosabb egyfelvonásos vígjátékok kerülnek a Magyar Otthonban bemutatásra. A darabokban az Otthon legjobb és legkipróbáltabb műkedvelői szerepelnek, úgy, hogy az előadás előreláthatólag a legfényesebben fog sikerülni. Az előadás jövedelmét az Otthonban elhelyezett, árviz által sújtott hajléktalanok segélyezésére fordítják, miért is remélik, hogy ezen előadás Aradváros társadalmának nemcsak szórakozás, hanem egyben a jótékonyosság gyakorlásának is alkalma szolgál. A helyárak a legminimálisabbak. Jegyek elővételben már kaphatók.

Hetvenhatezer lejt lopott két szolga egy pécskai gazdától. Cheveresan Tódor pécskai gazdálkodó bűnvádi feljelentést tett Takács József és fia, Sándor ellen, akik mint szolgák állottak alkalmazásában. Takács József és fia a gazdálkodótól 76.000 lej készpénzt loptak, amelyre csak akkor jött rá a károsult, amikor a két szolga már elhagyta szolgálati helyét. A törvényszék — mivel a károsult a mai főtárgyaláson nem jelent meg — a főtárgyalást május 17-re halasztotta.

Az aradi rendőrség felhívása. Az aradi rendőrség felhívja Dávid Lázárt, aki feljelentést tett Ács József ellen, hogy jelentkezzen a rendőrségen Faur komiszárnál.

Meghívó. Az Aradi Hajósegylet folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a klubházban rendes évi közgyűlést tart és a tagjait a gyűlésre ezton hívja meg.

A „Hellas” Sport Club felkéri tagjait, hogy az öltöző-szekerényekben lévő ruháknak és egyéb szerelvényeknek három napon belül elvinni sziveskedjenek, mivel ezen idő eltelté után, a szekrények kitisztítása és a klubház rendbehozása végett, azok hivatalosan fognak kinyitani. Elnökség.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehérvér, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, kedvetlenség, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által, sok esetben elmúlik.

Ideiglenes vaggontelep létesül Mikalaka romjai helyén

Radu Cornel dr. interimárbizottsági elnökkel az elpusztult városrészben — Rendelet a vasuti töltés átvágására — Rőzsetűzek lobognak a házromok között — Lakásokra használják a régi kisvasut vagonjait

A mikalakai árvízterületekről azon az öt átvágáson keresztül, amelyet a város nyitott meg a Radnai-uton, a mai napra csaknem minden víz lefolyt. Radu Cornel dr. városi interimár-bizottsági elnök az *Aradi Közlöny* munkatársa kíséretében ma újra kiszállt Mikalakára, hogy az árterületen saját maga győződjék meg a legközelebbi napok tennivalójáról.

Mikalaka a pusztulás elrettentő képét mutatja. Csak most látszik meg, hogy milyen irgalmatlan rombolást végzett itt a víz. Kilencszázhuszonhat ház és kétszáznyolcvannégy gazdasági épület áll a romok alatt, csaknem minden felszerelésével együtt. Az árterületeken rendőrőrszemek vigyáznak, hogy csakis a városi hatóságok igazolványaival rendelkező egyének közelíthessék meg a rombadólt területeket. Az egykori háztulajdonosok — akiknek ma már csak árvízkarosult a nevük — itt és ott is bontogatják a romok falait, hogy így férközzenek hozzá az eltemetett értékeikhez.

Amint az autó tovarobog, mindenütt ugyanaz a kép: *összeroskadt házfalak, amelyeknek romjaira csaknem épen és sértetlenül borul rá a hibátlan tetőszerkezet.* A tető téglacserepei mindenütt épek. Itt-ott már sikerült előkotorni az iszappal vastagon fedett butorokat is: ezek szekérre kerülnek, amely lassu döcögéssel viszi tovább a város felé. Ki tudja, hova viszik őket?

Vass Barnabás városi főmérnökkel találkoztunk. Jelenti, hogy mélyitenni kell a Radnai-ut öt bevágását, amelyeken át még mindig szivárog a Maros felé vissza a víz, hogy a további lefolyást biztosíthassák. Igaz ugyan, hogy csak a Radnai-ut másik feléig jut az ár, ott elfogja az Arad—Temesvár közötti vasuti töltés, amelyet nagyrészt már teljesen helyreállított a vasut. Sőt az is a baj: a megerősített töltésen keresztül nem lehet tovább a lefolyó víz: a CFR, pedig csak egy keskeny rést hagyott szabadon számára, azt is egyre szűkítik.

— *Át kell vágni a vasuti töltést is,* — rendelkezik Radu dr. — az én felelősségemre tessék csak átvágnani, ha erre van szükség! A lakott területeknek minél előbb fel kell szabadulniuk!

Több millió téglára van szükség

Vass főmérnök katonásan veszi tudomásul az utasítást, az autó robot tovább. A mikalakai község házában naponta kétezer élmezési bont adnak ki az árvízkarosult lakosságának, amely egész nap itt foglalatoskodik. A községi előjáró jelentéséből egy másik szokatlan kép bontakozik ki: az éjszakai Mikalaka, amint itt is, *ott is rőzsetűzek lobognak fel a romok között.* A lakosság nem akar megválni még romjaiban se egykori házi tűzhelyétől és nyomorúságos deszkabódékat, téglatörmelékéből kuckókat épített magának, hogy megvédelmezze maga is azokat az értékeit, amelyeket még állítólag takarnak a romok. Miféle értékek lehetnek még a téglatörmelékkel kevert fekete iszap szörnységes maltere alatt?

Az előjáróval folytatott megbeszélés eredménye egy újabb rendelet. A mikalakai embereket nem lehet továbbra is abban a helyzetben hagyni, ahogy most vannak. Radu Cornel dr. intézkedik, hogy *Aradváros egykori „Kisvasut”-jának vasuti kocsijait előhozzák eddigi raktárhelyiségeikből, hogy benne lehessenek addig is ideiglenes tanyát a mikalakai árvízkarosultak.* Harminc ilyen egykori személyvagon áll rendelkezésre: holnap-holnapután amerikai kép fogja fogadni a járóelőket Mike-

lakán: emberek a vagonokban. Mégis jobb ugy, minthogyha továbbra is kitemék magukat a járványos betegségek alattomos támadásainak.

A város mérnökei Muresan János és Tripa Mihály főmérnökök vezetésével a talajszintezési munkálataival foglalkoznak ezen a területen. Tripa és Muresan ma megszemlítették a Radnai-uti *Pollacsek*-féle, územen kívül álló téglagyár épületét is: nem lehetne-e üzembeállítani a gyárat annak a többmilliónyi téglának az előállítására, amennyire itt csak Mikalakán szükség lesz? A szemle szomorú eredménnyel végződik: a gyár kazánja rossz, az üzem nem használható. Más megoldást kell keresni. Valószínű, hogy ségai, vagy mikalakai cigányok fogják égetni itt az agyagot: legalább három évre biztos jövedelemhez juttatja tehát Mikalaka katasztrófája az aradi téglagőző cigányokat.

A mikalakai lakosok csakhamar körülse-

reglik Radu Cornel dr.-t. Régi ismerős, hiszen éjszakákat és napokat dolgozott közöttük a veszély idején. Most is segítségét kéri.

— Pumpát adj, dojnule primár, — mondja az egyik — soha, míg a világ, nem kerülünk ki a vízből másként!

Bizony igaza van. Mikalaka több lakott részén a házak jóval mélyebben fekszenek, mint a Maros medre: ezekről a helyekről csak a nap, vagy a pumpa szívhatja fel a vizet. De nem jobb a helyzet a Mossóczy-telepen sem, ahol a legutóbbi hirtelen esőzések növelték meg annyira a talajvizet, hogy a szó szoros értelmében *ujra víz alá került két ucca.* A mai nap folyamán ide is pumpákat szállítottak ki, amelyek megkezdték a víz átszivattyuzását a Holtmaros medrébe.

Megindul az élet az iszaptenger felett

Visszafelé menet újra a halott ház sorok között robotunk vissza. Egyik víz alatt állott ház uccái üzlethelyiségét szorgalmasan tisztogatja tulajdonosa. A cégtáblát épen hagyta az ár is: tisztán olvashatók rajta a Barbier-Friseur szavak. Itt holnap már újra borotváltni fognak. A szomszédban pedig újra az üzletajtó elé kerül a fekete tábla, rajta öklömmel, krétával írott betűkkel: *Figyelem! Itt friss tavaszt sör kapható poharanként kimérve!*

Az élet megy tovább a maga útján: tavaszodik. (—ab.)

SPORT KÖZLÖNY

Máriássy, a magyar válogató kapitány az osztrákok ellen csak a keretet jelölte ki

Sok a sérült a magyar játékosok között — Meisl összeállította Ausztria reprezentatív csapatát

Budapestről jelentik: Máriássy Lajos dr., a magyar válogató kapitány, tekintettel a sok sérült játékosra, illetve ezzel kapcsolatban bizonytalan helyzetre, a 24-én, Bécsben, az osztrákok ellen kiálló magyar válogatottat nem állította össze, hanem csak a keretet jelölte ki.

A magyar válogatottból hiányozni fog Sárosi, akinek manduláját most operálták ki, Auer, aki még mindig a Ferencváros elleni mérkőzésen szerzett lábsérülésével laborál, Borsányi, akinek bokája sérült meg. De nem valószínű, hogy Dudás résztvehet a válogatott mérkőzésen, mert ő is sérült-listán van. A fenti válogatott játékosokra tehát nem lehet számítani és így a kapitány a következő keretet jelölte ki:

Kapusok: Szabó és Háda. Hávédék: Dudás, Mandi, Takács I., Korányi, Kóvágo, Szendrő. Fedezetek: Laky, Kalmár, Lázár. Csatárok: Zavadszky, Cseh II., Takács II.,

Turai, Toldi, Kohut.

A kijelölt játékosok holnap tartják trainingjuket és a kapitány ekkor jelöli ki a végleges csapatot.

Meisl Hugó, az osztrák szövetség főtitkára, már összeállította a válogatott csapatját. Az osztrák válogatottnak nincs olyan nehéz helyzete, mint Máriássynak, mert az osztrák játékosok mind formában vannak és a kijelölt csapatnak különösképpen a védelmi felelőmetes, a csatársor pedig jártas a góllövés tudományába, hiszen ez a csatárlánc az osztrákok sok sikert megjáró „Csodacsatársora”. Az összeállítás a következő: Hiden—Schramseis, Blau—Braun, Hoffmann, Nausch—Zischek, Gschweidl, Sindelar, Schell, Vogel.

Tekintetbe véve az osztrákok csapatának összeállítását, a magyar válogatott körüli bizonytalanságot és azt a körülményt, hogy a nagy válogatott színhelye Bécs, valószínűbbnek látszik az osztrákok győzelme.

Bizonytalan Arad vasárnapi programja

Április 24-én és 25-én az Olimpiának kellene külföldi műsort adnia. Az Olimpia az AAC-al karöltve fog mérkőzést rendezni. Eddig még nem szivárgott ki semmi hír, hogy milyen együttest sikerült a két klubnak vendégszereplésre megnyerni, de hisszük, hogy most is, — úgy, mint a múltban — jó műsorról fognak gondoskodni a rendezők, hisz tavaly az AAC és az Olimpia nyújtották a legjobb programot, az Ujpestet, a Hungáriát és a Vasast látták vendégül. Amennyiben a rendező egyesületek nem gondoskodnának külföldi csapatok vendégszerepléséről, úgy a kizárólagos rendezési jog megszűnik.

O Uj egyesület Váradon. Nagyváradon Romulus néven új egyesület alakult.

O Orth hazatér Budapestre. Orth György, minden idők legjobb csatárjátékosa, valószínűleg hazatér, mert a csilei állam, az ott trénerkedő Orthnak fizetését le akarja szállítani. Az állami tréner tisztét betöltő Orth a fizetés mérséklését nem fogadta el.

O A társegysületek bojkottálják a várad Kolpingot. Nagyváradról jelentik: A várad egyesületek bojkott alá fogták a Kolpingot, a szolidáris várad klubokkal a Crisana nem vállal közösséget.

O Letiltják a NAC-ot. A Nagyvárad AC-ot arról értesítette a központ, hogy amennyiben a szövetséggel fennálló tartozását nem egyenlíti ki, 20-án felfüggesztik.

O Braun Csibi Norvégiában. Az MTK volt világhíressége, a sokszoros válogatott Braun Csibi, Norvégiába távozik, ahol az ottani vezető-csapatnál tréneri tisztséget fog betölteni.

O Játékost szerzöttetett az Ujpest. A bajnok együttes új halfjátékost szerzöttetett le. Az új játékos Kalkus II., aki az egyik a-sóbb amatőr-csapatból került ki.

O A Ferencváros Érsekújváron. A Ferencváros 24-én Érsekújváron vendégszerepel, az ottani ESE ellen.

O Magyar boxoló előretörése. Al Brown összeállította az új box-erőlistát. A légsúlyban a magyar Kocsis a harmadik helyet foglalja el. Az első hely birtokosa a francia Huot, a második helyen a norvég Lantol áll.

FÓRUM

Fuchs Albert dr., ismert aradi ügyvéd az alábbi érdekes levelet küldötte be az árvizkárosultak segélyezési akciója ügyében.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Az árvizkárosultak segélyezése kérdésének problémájához szólva, legyen szabad nekem is egy ötlettel szolgálnom, amely meggyőződésem szerint nem volna minden haszon nélkül való. Az elöntött területek helyreállítása és a tönkretett lakosság felsegítése elsőrendű, sürgős állami feladat, amelynek megoldása száz és százmilliókat igényel. Egy biztos: ez a probléma társadalmi uton meg nem valósítható. A társadalom annyira kimerült anyagilag, hogy a segítsége legfeljebb egy csepp lenne a tengerben. Kétségtelen az is, hogy az államnak sincsen az anyagi lehetősége, hogy segítsen, amikor még költségvetésbeli folyó kiadásait sem tudja fedezni. Új adók bevezetése, akár bélyeg, akár más formában, szerencsétlen ötlet volna, a lakosság felesleges megterhelése, minden komoly eredmény nélkül.

Ellenben rendelkezésre áll az aviatikai alapunk, amelynek létrehozása érdekében a repülőbélvegeket behozták. Milliókkal adózunk évenként ennek az alapnak, nincs a gazdasági, kereskedelmi és jogi életnek az a megnyilvánulása, amelynél ne lenne kötelező a repülőbélvege használata. Nem vitatva az államvédelem fontosságát, meg kell állapítani, hogy az árvizkárosultak felsegélyezése sürgős és emellett az aviatikai alap növelésének kérdése másodrendű ügyvé válódik. A törvényhozás tehát néhány szakaszos törvénnyel meg tudná oldani az árvizkárosultak felsegélyezésének problémáját azzal, hogy a repülőbélvegek egy évi jövedelmét erre a célra engedné át. Ez a törvény még ebben az évben megszavazható lenne és többszáz millió lejes alapot teremtené. A keresztülvitel sem nehéz. Ugy képelem el a keresztülvitelt, hogy az alapot decentralizálva kezelnék minden pénzügyigazgatóságnál. Külön bizottságok ellenőrzése mellett. A bizottságok döntenének afelett, milyen összegeket utalványozzanak ki a községenként összeírt károsultak részére, házak felépítésére, vetőmagok, gazdasági és ipari szerszámok beszerzésére. A nyújtandó segély természetesen csak kölcsön lenne, amelyet az árvizkárosult kamatmentesen fizetne vissza. Az első részlet öt év múlva lenne esedékes.

Mindezek konturok csupán, a részleteket a törvény állapítaná meg, amelyet sürgősen meg kell szavaztatni.

Dr. Fuchs Albert.

Kétévi börtönre ítélték egy aradmegyei gazdát, mert megrontotta saját gyermekét

A család tudott a különös viszonyról — A gazda másik kiskorú leányát is meg akarta rontani — A tárgyaláson tagadta, mintha a gyermek az ő leánya lenne

Súlyos váddal terheltén került ma az aradi törvényszék Constantinescu-Nicula-tanácsa elé Pethő István morodai gazdálkodó. A vádirat szerint az 57 éves férfi bűnös viszonyt folytatott saját kiskorú leányával, sőt később másik leányát is meg akarta rontani.

Pethő István mintegy három évvel ezelőtt, a nyári aratás alkalmával, egyedül maradt otthon az akkor még csak 12 éves kis leányával. A gazda kihasználva az egyedülletet, megejtette a tudatlan leánygyermeket, akivel azután két éven keresztül folytatta a

Budapesti tisztviselő borzalmas öngyilkossága

Felvágta az ereit és levette magát az emeletről.

Budapestről jelentik: Széllmann Olga 31 éves budapesti magántisztviselő Váci-uti lakásán ma reggel csuklóján átvágta az ereket, azután torkát metszette el, majd pedig az ablakhoz vándorolt és emeleti lakásából az ucca kövezetére vetette magát. A helyszínre kivonult mentők életveszélyes állapotban szállították kórházba, ahol első segélyben részesítették. Felépüléséhez nincs remény.

Anglia a hét folyamán újabb vámokat léptet életbe

Chamberlain kincstári miniszter költségvetési beszéde. Felesleggel zárult Anglia múltévi költségvetése — Az aranystandardra való visszatérés egyelőre lehetetlen

Londonból jelentik: Zsufolt ház és roska-dásig megtelt karzatok előtt mondotta ma el Newille Chamberlain kincstári miniszter a védvamos Anglia első költségvetési beszédét. A beszéd mindenekelőtt kiemeli az előző kincstári miniszter, Snowden érdemét, mert ő tette lehetővé az őszi pótköltségvetéssel azt, hogy a múlt év mérlege 346.000 font felesleggel zárult. A vámokból 9 millió fonttal több folyt be, mint amennyit Snowden előirányzott. Ez évre 18 millió vámjövedelmet illeszthettek a költségvetésbe. Chamberlain kiemelte, hogy az angol adófizetők áldozatkészsége tulsegítette a pénzügyi kormányzatot a súlyos veszélyen. Ma Anglia a gazdasági fellendülés képét mutatja és a gazdasági válság legsúlyosabb részén már túl van. Ez hozza a kormányt abba a helyzetbe, hogy a költségvetésbe nem illeszt be egyetlen penny jövedelmet sem, amelyet a jóvátételi adósságok kamataiból vár, ezt a kérdést a lausannei konferenciáig nem érinti.

— Sajnos, még nem vagyunk abban a helyzetben — mondotta Chamberlain — hogy a kereseti adókat csökkenthessük és ezért 27 millió fontot számítunk ezekből bevenni. A hét folyamán újabb vámokat kell életbeléptetni.

Felhatalmazást kért arra, hogy 150 millió

A resicai munkások nem fogadták el a kormány által kiutalt összeget

Hónapok óta nem fizették a béreket és fizetéseiket.

Temesvárról jelentik: A resicai munkások a múlt héten ígéretet kaptak egyrészt a kormánytól, másrészt a resicai művek vezérigazgatóságától, hogy 18-ra, vagyis hétfőre kiutalják a több hónapon keresztül visszatartott béreket és fizetéseket. Az ígéret azonban nem vált valóssá, mert a kormány csak egy egész jelentéktelen kis összeget küldött le Resicára és a munkások, akik között ezt tegnap ki akarták osztani, nem voltak hajlandók elfogadni.

font kölcsönt vehessen fel és ez az összeg a valuta stabilizálását fogja szolgálni. Óriási mennyiségű külföldi valutát kell készletben tartani, hogy a kormány védekezhesen a spekuláció előretörésével és a rövidlejáratu hitelek kivonásával szemben. Az aranystandardra való visszatérés egyelőre még lehetetlen. A költségvetés 767.925.000 font sterling bevételt és 767.129.000 font sterling kiadást irányoz elő és így 796.000 felesleg várható.

Az alsóház lelkesen ünnepelte Chamberlain általánosságban elfogadta a költségvetést és megkezdte a részletes vitát.

FILM KÖZLÖNY

Amerikai tragédia

Theodore Dreiser regényének filmváltozata a Central-moziban.

„An American Tragedy” címmel járta be a világ könyvpiacát a legmarkánsabb amerikai regényíró, Dreiser széles látókörű objektívizmussal, művészi ábrázolóerővel megalkotott nagy műve, az amerikai tragédia... Joseph von Sternberg rendezésben nagyszabású film készült a drámai hatású regényből, amely Amerika és Európa metropolisáiban hatalmas sikereket aratott. A film most Aradra is megérkezett és a sajtóbemutató közönsége őszinte tetszéssel és elismeréssel fogadta.

Hullámok halk csobogása vezeti be a filmregényt, talán szimboluma annak a csendes, apró hullámverésnek, amely a fiatal Griffiths életét jellemzi mindaddig, amíg a felkocozott becsvágy, gazdagságra törekvés és a lelkiismeretlenség, a gyáva bünözés hullámforratagába nem hajtja. Ugy érezzük, a liftboyból jöfűzetésű munkavezetővé fel-törekedett szegény ifjú tragédiája nemcsak amerikai tragédia, de az egész társadalom, a háboru utáni fiatal generáció tragédiája. A pénz után való törtetésben, az életharcban kiáradt, fásult, illúzióvesztett mai fiatalság története ez, amely megdöbbentő tragikumba fullad. A fiatalember, aki vízbe fojtja megunt kedvesét, izgalmas és szatirikus színekkel aláfestett törvényszéki tárgyalás után saját maga ítéli büne felett, amely pedig nem is annyira az ő büne, mint a mindenható Pénz árnyékában élő társadalomé...

Minden elismerésünk elsősorban Joseph von Sternberg mesterrendezőé, aki a rendelkezésére álló hatalmas anyagból csodálatosan összefüggő tömör és tökéletes drámát alkotott. Epizódjelenetei rendkívül kifejezőek smontázsai elsőrangúak. A főszereplők eddig még ismeretlen fiatal tehetségek, akik azonban ezzel a filmmel okvetlenül befutottak. Sylvia Sidney természetes egyénisége, nőies bája és behízelgő organuma egy csapásra meghódít mindenkit. Markáns, egyéni színészhetség a fiatal Philip Holms, aki Griffiths rendkívül nehéz karakter szerepét kidolgozott alakítással eleveníti meg. Frances Dee a diadalmas vetélytársnő alakját illúziót keltve vetíti elénk.

Összeszurkáltak két embert a bécsi választási előkészületek folyamán

Megakadályozták a horogkereszteseket és szociáldemokratákat, hogy plakátokat ragasszanak ki.

Bécsből jelentik: A választási előkészületek során ma több összetűzés volt. Mint a „Wiener Allgemeine Zeitung” írja, a bécsi városi háztömbök legnagyobbikára, az ugynevezett Marx Károlyudvar falára és kapujára a bécsi horogkeresztesek óriási horogkereszteseket akartak festeni, amit a ház lakói megakadályoztak. Ebből összetűzés keletkezett és két embert késsel megszurkáltak. Több előállítás történt a rendőrségen. Az egyetem közelében a szociáldemokratákat megakadályozták abban, hogy plakátokat ragasszanak fel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Kamara megszavazta a csőd helyett bírói felszámolást elrendelő javaslatot

Érdekes módosításokkal szavazták meg az eredeti javaslatot — Nemfizetés esetén börtönbüntetés. Amikor a csőd elkerülhetetlen

Általános feltűnést keltett a kereskedelmi életben úgy az adósok, mint a hitelezők körében az igazságügyminiszternek az a nagyfontosságú törvényjavaslata, amely az ugynevezett „bírói likvidálás”-ról (lichidarea judiciara) intézkedik és amely lehetővé teszi, hogy azok a kereskedők, akik önhibájukon kívül, az idők mostohaasága következtében fizetési nehézségekkel küzdenek, elkerüljék a csődöt és hitelezőik, valamint egy delegált ügyvezető bíró felügyelete mellett üzletüket tovább folytassák.

A nagyfontosságú törvényjavaslatot legújabb jelentések szerint a Kamara mai ülésén általánosságban és szakaszonként is megszavazta.

Elsőnek D. Pertanu többségi képviselő szólt fel a vitában és bizonyos módosításokat kíván. Összehasonlítja az ország jelenlegi helyzetét Franciaország 42 évvel ezelőtti helyzetével, amikor a viszonyok mégis valamivel jobbak voltak. És ebben az időben a francia kormány jelen törvényhez hasonló reformot hajtott végre, de az a reform fokozottabb mértékben támogatta a kereskedelmet. A mi törvényünknek annyival még többnek kellene lennie a kereskedővel szemben, akinek egy jogi viszonyát szabályozza, mert az adósról, a tönkrement kereskedőről van benne szó.

D. C. Dumitru a liberális párt nevében bejelenti, hogy a törvényjavaslatot elfogadja, ugyszintén D. A. Cuza is, azzal az elvű fenntartással, hogy a zsidó kereskedők helyzetének megkönnyebbitését nem kívánja.

D. R. Ioanitu a nemzeti-parasztpárt nevében nyilatkozatot olvas fel, amely a törvényt hiánvosnak mondja, amely szándékosan több kereskedő és iparos réteget mellőz a kedvezményekből, éppen ezért a törvényjavaslatot visszautasítja.

Lucian: A törvényjavaslatnak a jelenlegi viszonyok között semmi jelentősége nincsen.

Azután Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő mond nagy beszédet. Elismeri, hogy a törvényjavaslatnak van jó oldala is, de semmi felléggést, vagy javulást nem jelent, hanem csak arra ad módot, hogy elsőosztályú temetést rendezhessünk azoknak a halottaknak, akik a kereskedelem és ipar harcmezéjén folytatott küzdelmekben elesettek. Siessünk inkább azoknak a megmentésére és felkeresésére, akikben van még valami életerő, akiknek az egzisztenciáját meg lehet hosszabbítani, ha üdvös rendelkezésekkel jövünk segítségükre. Ez a törvény csak a hitelezőt hozza némileg elviselhetőbb helyzetbe, amikor megszabadítja őket a csődtömeggondnokról. Mindezekről eltekintve a törvényjavaslatot jónak tartja, a Magyar Párt nevében megszavazza.

A hamis bukás esete

A törvényjavaslat tárgyalása során több képviselő, így Trancu-lasi, a városi tartozások rendezését is sürgeti.

A javaslaton eszközölt lényeges módosításokat egyébként az alábbiakban közöljük:

A törvényszék csak abban az esetben utasíthatja vissza az adósnak a bírói felszámolást kérő folyamodványát, ha a kérvényező nem kereskedő, vagyis nem felel meg mindazoknak a követelményeknek, amelyeket a kereskedelmi törvénykönyv a kereskedőktől megkíván. Abban az esetben viszont, ha megállapítást nyer, hogy a kérvényező hamis bukást követett el, a bírói felszámolás megszűnik és a kereskedő ellen megnyitják a csődöt. Ha a bírói likvidálás tartama alatt szükségessé válnának ingatlaneladások, vagy telekkönyvi bekelezések, akkor ezekhez a törvényszék hoz-

zájárulása is szükséges. A bizottság változatlanul hagyta meg a javaslat 11-ik paragrafusát, amelynek értelmében olyan kereskedő ellen, aki bírói likvidálást kér, nem lehet csődeljárást indítani. A kényszeregyezségi eljárás alatt levő kereskedők is kérhetnek bírói likvidálást, valamint azok is, akik ellen csődeljárás folyik, akik ellen megnyitották már a csődöt, de felebbeztek, vagy akik ellen ugyan megnyitották a csődöt, de jogot kaptak arra, hogy üzletüket tovább is folytassák.

Új rendelkezés, hogy a bírói likvidálás alatt levő adós által kifizetett váltókat a delegált bírónak is ellen kell jegyeznie. Új intézkedés az is, hogy abban az esetben, ha az adós nem fizeti le havonta a törvényszékhez azokat a realizált jövedelmeket, melyek az üzem folytatásához, valamint az adós családjának megélhetéséhez szükséges összegek levonása után fennmaradnak, akkor kettőtől öt évig terjedő börtönnel büntethető.

A javaslat fontos rendelkezései

Részvénytársaságok esetében az ezirányú felelősséget az igazgatóság tagjai viselik. A bizottság változatlanul hagyta a javaslatnak azt a paragrafusát, amellyel a polgári csődöt megszüntetik. Új és nagyjelentőségű intézkedés az, hogy a bírói likvidálásra vonatkozó kérvényekre mindössze száz lej bélyeg kell. Maga a bírói likvidálás pedig teljesen díjmentes és azért semmiféle címen illetéket vagy egyéb díjakat felszámolni nem lehet. Megszűnne tehát a törvény megszavazásával az az áldatlan rendszer, hogy a csődeljárás feleméssze a csőd alatt levő kereskedő még meglévő aktívumait és ezáltal lehetetlenné teszi, hogy a hitelezők megfelelő kielégítést kapjanak.

Lényeges módosítás az is, hogy az adós kereskedő oly módon is végrehajthatja a likvidálást, hogy összes javait szakértőkkel felbecsüli és azokat a hitelezők rendelkezésére bocsátja. Ezzel elkerülheti azt, hogy a különböző javakat árverésen jóval azok értékén alul

Az új szeszitörvény 350 ezer hektoliterben állapította meg a belföldi szeszifogyasztást

Minden szesz monopoliumot képez — Új szesz-szindikátus alakul — Azok a gyárak kapnak termelési kontingenst, amelyek tagjai a szindikátusnak

Bucurestiből jelentik: Most jelent meg a parlament által megszavazott szeszmonopolitörvény végső fogalmazásában. A törvény — mint ismeretes — úgy az itala szolgált, mint az ipari szesz eladását monopolizálja. A monopolium alá tartozik úgy az ipari, mint a mezőgazdasági szeszgyárakban előállított ipari szesz, a borszeszgyárakban készült szesz, valamint az ipari gyárakban és kazánokban gyártott pálinkafajták. Kivételt képez a szilvapálinka (cujka), valamint a seprópálinka is. A szesz, valamint a szeszitalok exportját a Monopol igazgatósága (Administratia Monopolului) hajtja végre, a szesz italok importja ugyancsak a Monopol igazgatósága utján eszközölhető, míg a szesz behozatala tilos. A szeszmonopolium kihasználását egy, külön erre a célra alakított szerv ellenőrzi.

A szesztermelés irányítására huszonegy tagú bizottság alakul, amelyben a pénzügyminiszterium reprezentánsain kívül az érdekeltség képviselői is helyet foglalnak. A törvény felosztja a jelenlegi szesz- és borszesz-szindikátusokat és újakat alakít. Ezeknek az ala-

A spanyolnátha és következményei

Mindenki, aki csak egyszer is átesett a spanyolnáthán, tisztában van azzal, hogy minden alkalommal ki van téve az újabb fertőzésnek. Ez egyedül annak a ténynek köszönhető, hogy a szervezet nem gyógyult teljesen ki és nem tették elővigyázatossági rendszabályok a megbetegedés megelőzésére. Ma kegyetlenebbül pusztít ez a járvány, mint valaha s alig van ház, ahol a spanyolnátha jelen ne volna.

Hogy ezt a betegséget, amely a szervezetben súlyos utóhatásokat hagy vissza, távol tarthassuk, vagy ahol már kiütött, meggyógyíthassuk, ahhoz a leghatékonyabb gyógyeszközt kell használnunk.

Az ALGOCRATINE-ről már eddig is tökéletesen bebizonyult, hogy a spanyolnátha esetében a legjobb gyógyszer, mert a betegséget távol tartja s ahol már kitört, ott meggyógyítja.

Az ALGOCRATINE minden gyógytárban és drogériában kapható 1, 3 és 8 kapszula eredeti csomagolásban.

Egy gyors kísérlet sok kényelmetlenségtől óvja meg Önt.

adják el. Rendkívül fontos intézkedése a javaslatnak a 21-ik paragrafuson végzett módosítás, amelynek értelmében a bírói likvidálás befejezte után az adós mentesül mindazon adósságai alól, amelyeket a bírói likvidálás iránti kérelme benyújtása előtt kötött és amelyeket a kérelem benyújtása alkalmával a mellékelt kimutatásban feltüntetett. Ez az intézkedés lehetővé teszi, hogy a kereskedő üzletét folytathassa, anélkül, hogy a múlt terheit viselnie kellene.

kulását egy később kiadandó utasítás határozza meg. Csak azok a gyárak kapnak termelési kontingenst, amelyek az újonnan alakuló szindikátusnak tagjai lesznek. A szesz és a szesz italok belső fogyasztását kontingentálja a törvény és ez a kontingens 350.000 hl abszolút szesz évente. Az ipari szesz azokban a gyárakban fogják gyártani, amelyek 1932 január elsején már működési engedéllyel bírtak. Új gyárak alapítása vagy a már létezők termelési kapacitásának emelése tilos. A borszeszt ugyancsak a jelenlegi borszeszgyárak állíthatják elő. A Monopol a szesz vagy a szesz italok az említett gyárektől vásárolja, még pedig az akkori piaci és termelési viszonyoknak megfelelő áron.

— Hatvan millió lejt utaltak ki az exportprémiumok fizetésére. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala kedden 60 millió lejt bocsátott a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére, hogy ebből az összegből megkezdjék a kiviteli prémiumok fizetését. A jövő héten újabb 40 millió lejt nyújt a Banca Nationala erre a célra.

A pénzügyminiszterium visszaküldte az aradi pénzügyigazgatósághoz a tisztviselők múltévi fizetési utalványait

A kifizetést mégis az amortizációs pénztár fogja teljesíteni — Bonyodalmak az adók fejében beszolgáltatott fizetési utalványok körül — Késedeimes benyújtás címén több utalványt visszaküldött a miniszterium

A pénzügyminiszterium rendelete alapján, mint az *Aradi Közlöny* megírta, a pénzügyigazgatóság bevonta mindazokat az elmúlt évben kiállított fizetési utalványokat, amelyek tisztviselői illetmények kifizetésére vonatkoztak. Ezeket az utalványokat a rendelet értelmében a miniszterium közvetlen úton, külön fizetési rendelettel kívánta folyósítani a tisztviselőknek.

Érthető meglepetést keltett most a pénzügyminiszterium újabb rendelete, amely homlokegyenest *ellenkező utasítást tartalmaz* és a melynek értelmében ezeket az utalványokat *kívétel nélkül visszaküldötte*, azzal, hogy azokat közvetlenül a kiállító miniszteriumhoz kell a tulajdonos tisztviselőnek kiállítás végett beküldeni. Most tehát a rendelet alapján ismét előlről kezdődik a kérvényezés és a várakozás, ameddig a miniszterium megfelelő alappal rendelkezve, kiutalja a különböző tisztviselő járandóságát, amely még az elmúlt évben volt esedékes. Azonban a fizetés ekkor sem történik közvetve, mert az illetékes miniszterium engedélye alapján az *amortizációs pénztár fizeti ki az illetményeket*.

Ezzel a rendelettel egyidejűleg érkezett le az aradi pénzügyigazgatósághoz az utasítás, amely szerint a pénzügyigazgatóság elfogadhatja a magánfeleltől a ki nem fizetett mandát

de plátákat (fizetési utalványokat) és azt a pénzügyminiszterium engedélye alapján *beszámíthatja az illető adóösszegébe*. A rendelet április 11-ikét jelölte meg végső határidőnek, mint a meddig a ki nem fizetett utalványokat a pénzügyigazgatóság átveheti és felterjeszheti jóváhagyás céljából. A felterjesztés a kitűzött határidőig meg is történt, azonban most újabb meglepetés érte az utalványtulajdonosokat. A miniszterium egész tömegét küldötte vissza az utalványoknak azzal, hogy azok *elkésve lettek beterjesztve és így mint elkészettek, a miniszterium nem veheti figyelembe*. Ezek az utalványok most teljesen értéktelenné váltak, mert a kifizetés ténye egyelőre egészen bizonytalan, viszont nem számítják be adóba, mert a miniszterium leirata szerint elkésve lettek beterjesztve jóváhagyás végett. Többek között egy aradi kereskedő négy fizetési utalványt kapott vissza a mai nap folyamán, amelyeket április 2-ikán küldött fel s amelyek még április tizedikéig sem érkeztek be a miniszteriumba s mint késztettek visszautasították.

Az érdekelt utalványtulajdonosok sérelmeiket közvetlen a miniszterelnököknek fogják tudomására hozni, azzal a kérelemmel, hogy az utalványokat, ha már ki nem fizetik, legalább adóba számítsa be a miniszterium, tekintet nélkül az április 10-iki határidőre.

Ausztria és Magyarországgal ismét megindult a pénzes-utalvány-forgalom

Újabb könnyítések a devizakorlátozó rendeleten

Beszámoltunk arról, hogy az aradi postafőnökséghez olyértelmű rendelet érkezett, amely szerint Magyarországra és Ausztriába pénzes levelekben valutát lehet expedálni, a Banca Nazionale mellett működő kompenzációs pénztár engedélyével. A postai vezérigazgatóság újabb rendelete kibővítette ezt az intézkedést, oly módon, hogy a pénzes utalványok expedálását is megengedte Ausztria és Magyarország területére. Ehhez természetesen szintén a kompenzációs pénztár engedélye szükséges, amely minden igazolt esetben kiállítja az engedélyt. A devizakorlátozó rendelet intézkedései nyomán ismét könnyítést nyertek, mivel most a pénzes-levelekben bármilyen valutát, azonkívül utalványokon lejjében bármilyen összeget lehet küldeni Ausztria és Magyarország területére, a kompenzációs pénztár engedélye alapján.

Leszállítják az ujság- és rotációs papír vámját

A papirgyárak elzárkóznak az árszállítás elől

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium elhatározta az ujságpapír és a rotációs papír vámjának nagymérvű leszállítását. Valószínűleg törvénnyel fogják szabályozni a papirbehozatalt, mivel a papirgyárak elzárkóznak a papirárak leszállítása elől.

= Bankértekezlet a konverziós törvényről.

Bucurestiből jelentik: Szerdán délelőtt az ország összes bankjainak képviselői értekezletre ülnek össze Bucurestiben, hogy megtárgyalják azt a helyzetet, amelyet a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló törvény idézett elő. Részt vesznek az értekezleten a „Solidaritatea“-ba, a „Revizionsverband“-ba és az „Asociația Bancilor Unite“ egyesületbe tömörült pénzintézetek. Meghívót kaptak az értekezletre a fővárosi nagybankok képviselői is.

Auboin pénzügyi szakértő tárgyal Argetoianuval

A bucaresti-i francia követ Párisba utazott

Bucurestiből jelentik: Auboin francia pénzügyi szakértő megbeszéléseket folytatott Argetoianu pénzügyminiszterrel, majd Doaux bucaresti-i francia követ is részt vett a megbeszéléseken. Doaux ma délután Párisba utazott. A Lupta szerint utja a román-francia pénzügyi tárgyalásokkal van összefüggésben, míg az Adeverul azt írja, hogy a francia követ egyik családtagjának betegsége miatt utazott haza.

= Április 22-én póttálatvásár lesz Aradon.

Több ízben is ismertette az Aradi Közlöny azt az akciót, amely az aradi piaci árusok köréből indult ki, hogy Aradváros hatósági vezetői interveniáljanak a minisztériumban annak érdekében, hogy a szomorú emlékeztető tavaszi vásárt egy másik időpontban újra megtarthassák. A kereskedelemügyi minisztériumtól ma érkezett meg a minisztérium értesítése, amely tudatta Aradváros vezetőjével, hogy április hó 22-ére, péntekre engedélyez egy tavaszi országos póttálatvásárt Aradon. A kirakodóvásár megtartásához a minisztérium nem adta meg az engedélyt.

= A Consum új számában a román-magyar clearing-tárgyalások folytatásáról és a Tardieu-terv kilátásairól Grigorcea, Románia budapesti meghatalmazott minisztere nyilatkozik. Rendkívüli érdeklődésre tarthat számot a Banca Nazionale 1932. évi első negyedéről szóló kimutatása. Hamisított származási igazolvánnyal lengyel fát szállítottak a román kontingens terhére. A pénzpiac, az ipar és kereskedelem legújabb tranzakcióit, újabb bejelentett fizetésektelenségeket, a most kiírt közszállításokat és közmunkákat első forrásból a Consum-ban olvashatja. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj, Strada Iuliu Maniu 3.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Esős napok, nedves ruha, nedves cipő, mennyi veszély. Meghűlés, vértelenség, rheuma, ischias. Mindenünk fáj, mellünk elszorul, fűdökünk. Enyhítsük hamar ezt a rossz érzést. Kenjünk mellünkre Sloan's Liniment-et. Melegít, mint a napsugár, oldja a congestiót, megszünteti a fájdalmat.

SLOAN'S LINIMENT
Egy üveg ára 75 Lel.—
meoldi a fájdalmat

Új könyvek

* Egy, a lélekgyógyítással foglalkozó szenzációs könyvujdonság! Dr. Gartner Pál, az ismert ideg orvos és legismertebb magyar psichoanalitikus, most jelentette meg legújabb munkáját, mely nem csak orvosi és ügyvédi körökben, hanem a művelt nagyközönség legszelebb rétegeiben is a legnagyobb érdeklődést fogja kelteni. Köztudomásu, hogy bármely irányu megbetegedések ötven százaléka a szervi elváltozásokon kívül lelki okokban leli magyarázatát, ezért különös érdeklődésre tarthat számot e munka, mely a leggyakrabban előforduló lelki és testi panaszoknak adja magyarázatát és nyújt segédkezet azok leküzdésére. Egyes érdekes fejezetek címei: A nő biológiai tragédiája, A bűnözés, A depressziós állapotok és az öngyilkosság, Melankólia, Szív-, gyomor- és bélbajok analízise, Bűnöző típusok, Szexualitás és társadalom, stb. stb. E mű Novák Rudolf és Társa kiadásában, Budapesten, szép kiállításban jelent meg.

* A cukorbeteg kószija. Cukorbetegék részére írta: dr. Horyay Lajos főorvos. II. bővített kiadás. Az ismert specialista tollából most jelent meg e munka második kiadása, mely minden cukorbeteg számára fontos. A könnyen érthető stílusban megírt mű mindazt tartalmazza, amit a cukorbetegnek a tudomány legújabb megállapításai szerint betegségéről tudnia kell. A cukorbetegség gyógyítható, amennyiben a beteg az orvosi előírásokat pontosan betartja és a kitűnő szakorvos tanácsait követi. Ezen értékes és fontos munka az ismert budapesti könyvkiadó-cég: Novák Rudolf és Társa: Budapest, VIII., Baross-u. 21. kiadásában jelent meg és annak ára csak 2.60 pengő.

Új könyv a lélek neveléséről a születés előtt. Ép test az ép lélek produktuma — mondja Shaw Bernard, midőn paradoxont csinál a régi jó latin közmondásból: „Ép testben ép lélek“. Ezt a Shaw-féle aranymondást támasztja alá Z. Ambrus János Dezső „A szerelem gyümölcse“ című könyvében, amely a napokban hagyta el a sajtót. Ez a könyv egy alaposan átgondolt, lelkesen megírt tanulmány és a címe után ítélve, nem is gondolná az ember, hogy ilyen értékes gondolatokat rejt a kis könyv, több mint száz oldal terjedelemben. Ambrus János a lélek születés előtti nevelésének kissé bizarr gondolatát fejtegeti könyvében, amely a lélekvándorlással rokon eszméből sarjad. Az átöröklés problémáján keresztül bizonyítja állításait Ambrus, akinek széles látókörét, magasztos gondolkodásmódját az örök optimisták rajongó lelkesedése hatja át. Ambrus egyike azoknak az optimista harcosoknak, akik a jövő generációja érdekében nemesebbé, jobbá és egészségesebbé akariák tenni az emberiséget.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapesten a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:
Carlton kávéházban, Petőfi-tér.
Kovács kávéházban, Oktogon.
Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.
Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.
Morán szálloda halljában, Berliini-tér 7.

Fénykép-levelezőlap művészi kivitelben készül: **Stojkovits József** P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —
SZERDA, ÁPRILIS 20.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. Könnyű és román zene. 19.10. Rádiózenekar. 20.40. Massini operaénekesnő. 21. Caratie fuvoiaművész. 21.45. Tremmer zongoraművész. 22.15. Szarvas hegedűművész. — Budapest I. 10.15. Hangverseny. I. Déli harangszó. 1.05. Gramofonhangverseny. 5. „A hirszoklát fejlődése Magyarországon”. Dudás György előadása. 6. „Otthonunk helyes díszítése”. Ifj. Gonda Béla felolvasása. 6.35. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 7.45. Olasz nyelvoktatás. 8.20. Geda Gizella hangversenye. 8.55. „A vívósport és a nézőközönség”. 9.15. „Ráday pandurjától a mai rendőrig”. Majd kb. 11.15. Szatmári Tibor zongorahangversenye. 12. Radics József és cigány zenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Gerda-zenekar. 13.40. Gramofonlemez. 14.10. Beethoven: Egmont nyitány. Csajkovszkij: IV. szimfónia. Gramofon. 16.30. Beethoven: C-moll szonáta. 18. Geiger-zenekar. 20.35. Opera az Allami Operából. 23.05. Hügel-zenekar. Belgrad. 11.45. Gramofon. 12.57. Harangszó. 13.05. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 18. Népdalok. 22. Gramofon. 22.30. Binicski énekesnő és Slatin hegedűművész. — Berlin. 17.45. Szórakoztató zene. 20.10. Indulók. 22.20.

Vonóshármas. Utána: Táncczene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 15.30. Táncczene. 18. Rádiózenekar. 20.05. Fuvós zene. — Milano. 17.45. Kamarazene. 20.05. Könnyű zene. 20.30. Milano-Torino: Gramofon. 21.30. Gramofon. 21.45. Színmű előadás. Utána zenekari hangverseny. — Pozsony. 13.30. Rádiózenekar. 19. Magyar óra. — Róma. 18.30. Ének. 18.45. Könnyű zene. 21.45. Opera. — Varsó. 13.10. Gramofon. 17.40. Gramofon. 18.35. Zenekari hangverseny Offenbach műveiből. 20.35. Gramofon. 22.50. Rachmaninov hangversenye. Utána: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 21.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 19.10. Dinicu-zenekar. 20.40. Olasz est, gramofon. 21.10. Szimfonikus hangverseny. Brunetti vezényel. — Budapest I. 10.15. A rádió házikvintettjének hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Horváth Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 5. Mesék a gyermekeknek. 6. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 6.30. Friss Antal gondokahangversenye. 7. Angol nyelvoktatás. 7.30. A Magyarországi Munkásdalogytelek hangversenye. 8.15. Lászlóffy Margit zongorahangversenye 8.50. Nagy Endre humoros előadása. 9.10. Európai műsorcsere-sorozatban a koppenhágai rádió előadás műsorának közvetítése. Majd: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekará-

nak hangversenye a Kovacsevics étteremből. — Budapest II. 6-6.30. A Sternberg hangszergyár gramofonhangversenye — Bécs. 12.30. Geiger-zenekar. 13.40. Gramofon. 14.10. Hangos filmek gramofon. 17. Düringer énekesnő és Harun zong. művész hangversenye. 18.05. Gramofon. 18.45. Ljvsakov-lemez. 21. Katonazene. 23.30. Krall-jazz, Petrov Emil énekével. — Belgrad. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 17.45. Rádiózenekar. 21.15. Koppenhága. — Berlin. 17.30. Zongoraverseny. 18.05. Dakó. 20.15. Tánccest divatos dalokból. 22.10. Rossmann 1812-es bajtársak c. hangjáték. Utána szórakoztató zene. — Hellsberg. 17.15. Szórakoztató zene. 20.25. Kamarazene. 21. Schube-t: „Három a kislány” c. operettje. — Lemberg. 17.40. Hegyi Izso magyar dalokat énekel. — Milano. 17.45. Szalon zene. 17.45. Triest: Könnyű zene. 20.45. Szalon zene. 20.05. Ötös. 20.31. Szalon zene, 20.30. Gramofon. 22. Opera — Mor, Ostrava. 20.30. Puccini: Bohémélet c. operája. 23. Gramofon. — Pozsony. 17. Gramofon. 17.10. Rádiózenekar. 19.05. Gramofon. 20.30. Smetana: Az ördögfi c. 3 felvonásos operája. 23. Gramofon. — Varsó. 13.35. Filharmoniai hangverseny. Lengyel táncok és népdalok.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

Aki állást keres
küldje be hozzánk hirdetését,
20.-- lejért
leközzöljük (10 szóig).

AIKALMAZÁS.

KÉRESEK megbízható, gyermekszerep minden st. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

TANULÓFIUKAT teljes ellátással fevesz fiakeres ruháson Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 24.

ÖNALLOAN dolgozó fizetőleányok és tanulóleányok felvételnek. Maltry-salon.

KERTESZ nagy gyakorlattal aki kert parkirozását vállalja azonnalra keresetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

MINDENES leány könyvvel azonnalra keresetik. Strada Eminescu 83., I. emelet, ajtó 2. 1276

BEJARONÓNEK ajánlkozik minden dolgban jártas fiatal nő. Cím: Kovácsné, Str. Marasesti 2., I. emelet. 1280

Román-francia,

essetleg román, német nyelvtudású hölgy lakást és ellátást kaphat, gyermeknek naponta 2 órai tanítása ellenében. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1270

LAKÁS.

A KÖZPONTBAN esinosan butorozott szoba, fürdőszobával, teljes ellátással, kedvező feltételek mellett május 1-re. v. 15-re kiadó. Cím Str. Gheorgescu 11a (Könyök-ucca), földszint jobbra. 250

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából fióklakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fióklakásában, a Minorita templommal szemben. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-es emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fióklakásában, a Minorita templommal szemben.

Volt Kossuth- és Batthyány-uccák sarkán

rendkívül szép és tágas 3 szobás össz-comfortos uccai földszintes, parkettás lakás, fűthető hallal, kitűnő mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Bővebbet Str. Marasesti 2., emeleten. 1279

Óriási árleszállítás! Kerékpárok. Gummik.

Akik a trésszek vásárlásánál a javításért és szerelésért nem számítunk semmit. Kitisztítjuk és zsirba rakjuk kerékpárja összes csapágait jutányos árt.

Nagy javítóhely!

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 27. (Boros Bóni-tér)

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árt!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”

Tavaszi kabátokat és ruhákat legszébben fest, tisztít, valamint gallérokat legelőcsöbben fényez

KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Wáltzer J.-u 11. — — v. Magyar-u. 10.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás földszinten kiadó. Cím az Aradi Közlöny fióklakásában, a Minorita templommal szemben.

Elegáns

kertes magánházban discret garcon lakás finom berendezéssel, fürdőszobával, minden kényelemmel kiadó. Belsőleg teljes penzióval. Str. Szt. George 9., volt Dezső-ucca. 1278

VÉTEL ÉS ELADÁS.

BUTOROK eladók. Jankónt, Bul. Regele Ferdinand 47., délután 2-4-ig. 240

CSÉPLŐGÉP-SZEKRÉNY M. Á. V. 8-szám eladó, 5 szobás lakás kiadó. Bul. Carol 36., ház mesternél. 1277

GYÖNYÖRŰ JAVOR EBÉDLŐ és egyéb praktikus háztartási cikkek eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

TIZENKETTŐ és hat személyes ezüst evőeszközök, ezüst girandók, aufzatók, tálcák, cukortartó, stb. elefantsont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest boa, vitrinek, komódok, japán vázák, álló villanylámpák, velencei és konzol tükrök, szobaberendezések, dísztárgyak, storeok, tüggönyök, festmények, szőnyegek, zongorák, jégsekrény, konyhaberendezés, könyvszekrény, dísztárgyak stb. kaphatók SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos Aron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

Külföldről importált Rhode-Island és Leghorn tojások keltetésre eladók.

Napos csibére, előjegyzve, bérkeltetést vállalk. Múrásel (Zsigmondháza) Majul Múrásulul 6.

KÉSZPÉNZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRÜGŐSEN KERESSEK: irógépeket, régi sevesri Altwien meiszeni figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik és modern butorokat, scheslonokat stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Autógummi

beszerzés előtt kérjen a legprimább „SEMPERIT” Elite-autómárkára ajánlatot a saját érdekében, mert az a legelőcsöbb és legjobb. Képviselő: **Hirschmann Károly Arad, Str. Gh. Lazar 17.**

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Csormón, a Schwartz-féle szálloda és vendéglőhelyiség **Junius esejére kiadó.**

Bővebbet **Holländer Miksánál,** Arad, Str. Cloaca 7. 1274

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!